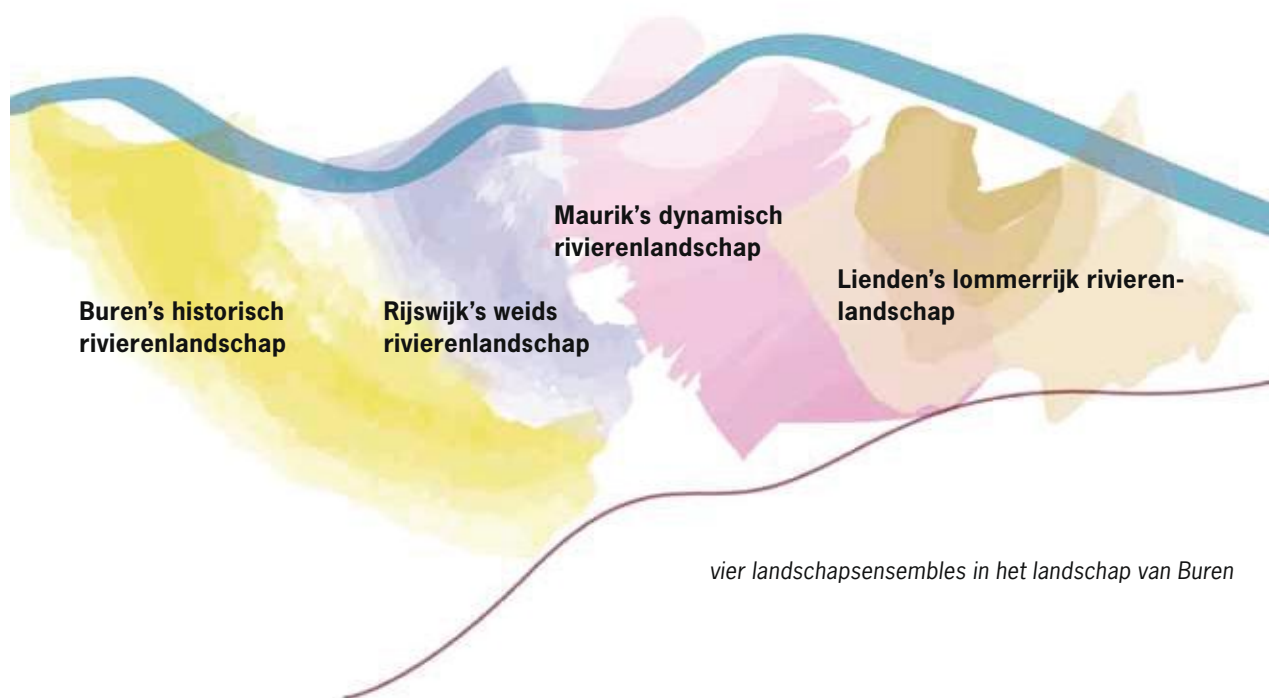

Cultuurhistorie tussen de bedrijven door

werkboek voor de mensen in het landschapsensemble Buren's historisch rivierenlandschap

Onderdeel van het landschapontwikkelingsplan voor de gemeente Buren
vastgesteld door de gemeenteraad van Buren op 30 oktober 2012
mede als uitwerking van de Structuurvisie

Welkom in dit werkboek!

Het LandschapsOntwikkelingsPlan (LOP) voor Buren bestaat uit meerdere delen. Ten eerste uit de visie op de toekomst van het landschap van de gemeente. Deze is gebaseerd op de Structuurvisie Buren 2009 - 2019, vastgesteld door de Raad op 27 oktober 2009.

Ten tweede uit een beleidsnotitie over de 'zoekzones landschapsversterkend bouwen' die in de Structuurvisie worden geïntroduceerd. Ten derde uit een uitvoeringsprogramma dat is samengesteld voor het gehele gebied van het LOP. Daarin worden, geordend in thema's, allerlei projecten opgesomd. Deze lijst kan in de loop van de tijd telkens worden geactualiseerd.

Belangrijk onderdeel zijn ook de gemeentelijke en provinciale stimuleringsregelingen. Tenslotte omvat het LOP vier werkboeken, één voor ieder van de vier landschapsensembles, waarin alle onderdelen van het LOP samenkomen. Voor u ligt het ensemblewerkboek van 'Buren's historische rivierenlandschap'. In dit werkboek wordt een bouwpakket met handleiding geboden dat kan helpen bij het beoordelen, realiseren en ontwikkelen van projecten. Daarbij kunnen de volgende stappen worden genomen:

Stap 1. *Neem het ensemblewerkboek voor het deel van de gemeente waarbinnen het initiatief ligt. Bestudeer de karakteristiek en de ontwikkelingsvisie voor dit gebied (H1 en H2)*

Stap 2. *Bekijk in het uitvoeringsprogramma of er al projecten zijn die aansluiten bij het initiatief. Onderzoek of en hoe daarop kan worden aangesloten.*

Stap 3. *Inventariseer 'te beschermen waarden' op de kaarten in hoofdstuk 3 van dit ensemblewerkboek. Stel vast hoe het initiatief daar rekening mee zal moeten houden (bijvoorbeeld door verplicht archeologisch onderzoek te laten uitvoeren).*

Stap 4. *Inventariseer of met het initiatief aangesloten kan worden op te ontwikkelen kwaliteiten. Levert dit mogelijkheden voor financiering of samenwerking op?*

Stap 5. *Bepaal om wat voor type project het gaat. Onder welke regeling kan het vallen (hoofdstuk 5)?*

** Betreft het een wens voor nieuwe woning(en) in een zoekzone landschapsversterkend bouwen? Ga dan verder met hoofdstuk 6 en ga eerst na of realisatie van een bonusproject mogelijk is.*

** Betreft het een initiatief dat past in een stimuleringsregeling voor landschapselementen? Ontwerp samen met betrokkenen een bedrijfslandschapsplan aan de hand van de visie in hoofdstuk 2 en het bouwpakket in hoofdstuk 7. Laat dit uitwerken tot een subsidie-aanvraag. Zie hiervoor hoofdstuk 7.*

** Betreft het een ander initiatief in het buitengebied? Bepaal de grondslagen voor eventuele verevening en landschappelijke inpassing aan de hand van doelen en mogelijkheden, zowel economisch als landschappelijk (Hoofdstuk 1, 2, 3 en 4). Ontwerp samen met de betrokkenen een plan voor de landschappelijke inpassing van het initiatief. Gebruik hiervoor bouwpakket uit hoofdstuk 7. Ga na of een deel van het inpassingsplan als groenblauwe dienst is te realiseren.*

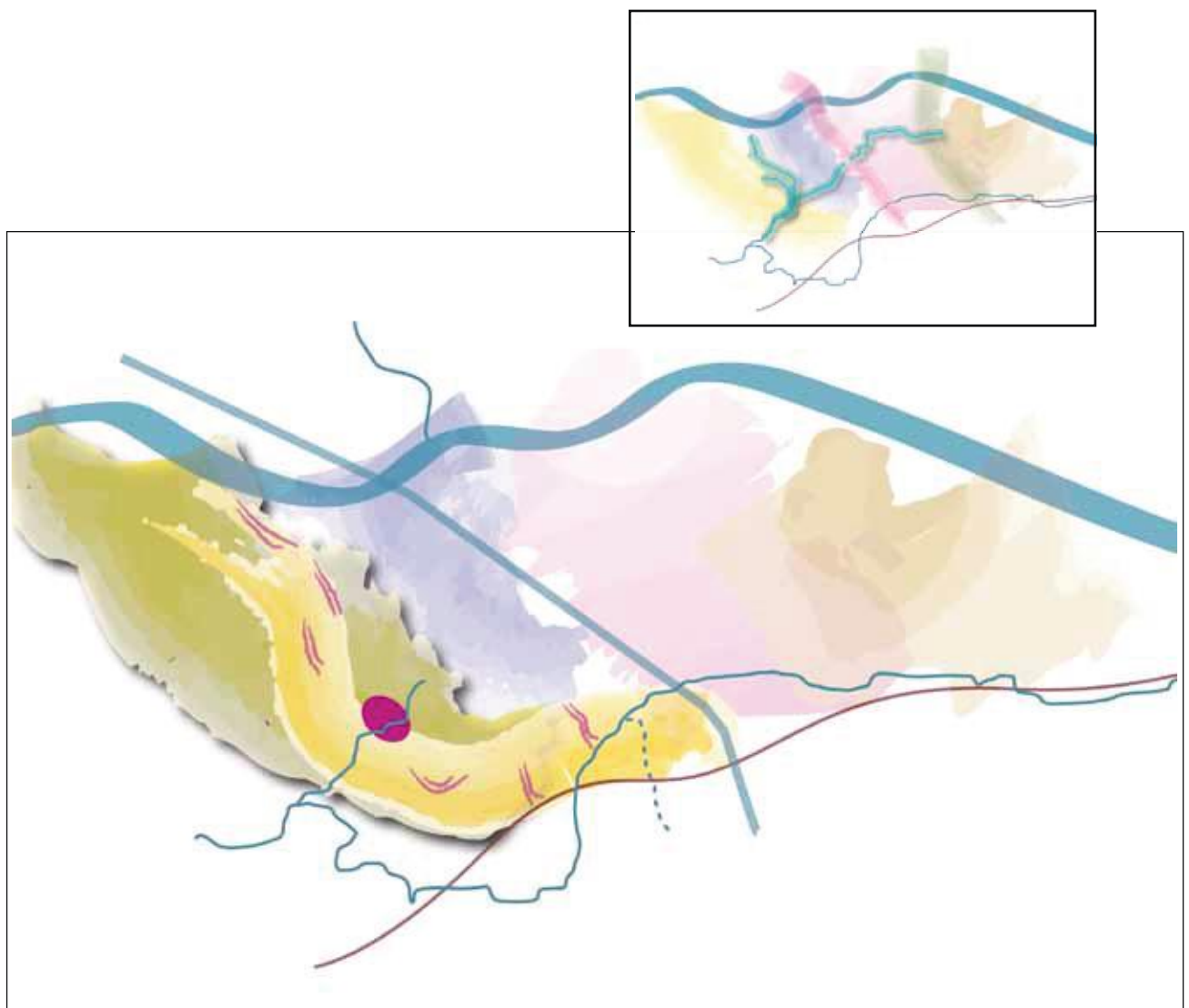
Inhoud

Welkom in dit werkboek!	3
1 Buren's historisch rivierenlandschap	6
1.1 In vogelvlucht	6
1.2 Opgave en doelen voor Buren's historische rivierenlandschap	8
2 Gewenste ontwikkeling	9
2.1 In de visie van het LOP	9
2.1.1 Versterk de variatie	9
2.1.2 Verstevig de banden	10
2.2 Uitwerking voor de deelgebieden	12
2.2.1 Beusichemse waard langs de Lek (1)	13
2.2.2 De noordelijke stroomrug met Beusichem, Asch en Zoelmond (2)	14
2.2.3 Komgronden op de overgang naar de Regulieren (3)	16
2.2.4 Buren en ommelanden (4)	17
2.2.5 Stroomrug van Erichem en Kerk Avezaath (5)	19
2.2.6 Het Nieuwland (6)	20
2.2.7 Woerd, Het Riet en De Aardkuil langs de Linge (7)	20
2.2.8 Zoelen en omgeving (8)	21
3 Te beschermen waarden	22
3.1 Aardkundige waarden	23
3.2 Archeologische waarden	24
3.3 Cultuurhistorische waarden	25
3.4 Bestaande landschapselementen	26
4 Te ontwikkelen kwaliteiten	28
4.1 Water en landschap	29
4.2 Bezoeken en beleven	30
4.3 Wonen en werken	31
5 Mogelijke instrumenten en regelingen	32
5.1 Open voor samenwerking en betrouwbaar	32
5.2 Stimuleringsregeling voor landschapselementen	32
5.3 Regeling 'nieuwe landgoederen	33
5.4 Zoekzones landschapsversterkend bouwen	33
5.5 Overige regelingen	35
6 Bonusprojecten bij zoekzones landschapsversterkend bouwen	36
6.1 Inleiding	36
6.2 Koninginnegaard met uitzicht (zoekzone Beusichem)	38
6.3 Koninginnegaard met voor behoud kromakkers (zoekzone Buren-Erichem)	40
6.4 De nieuwe Strooppot: uitzichtbrug herstelt Aalsdijkroute	42
7 Te stimuleren landschaps-elementen	48
7.1 Verevening	48
7.2 Kwartet als bouwpakket per deelgebied	49
7.3 Beusichemse waard langs de Lek (1)	50
7.4 De noordelijke stroomrug met Beusichem, Asch en Zoelmond (2)	52
7.5 Komgronden op de overgang naar de Regulieren (3)	54
7.6 Buren en ommelanden (4)	56
7.7 Stroomrug van Erichem en Kerk Avezaath (5)	58
7.8 Het Nieuwland (6)	60
7.9 Woerd, Het Riet en De Aardkuil langs de Linge (7)	62
7.10 Zoelen en omgeving (8)	64

Hoe moet dit ensemblewerkboek worden gebruikt? Het ensemblewerkboek is bedoeld voor professionele betrokkenen in de gemeente Buren, die te maken hebben met ruimtelijke ontwikkelingen in brede zin in het buitengebied, maar ook initiatiefnemers van projecten in het landelijk gebied kunnen er hun voordeel mee doen en er inspiratie uithalen. Zo kunnen professionals en initiatiefnemers met elkaar in gesprek komen.

Het boek wil handreikingen geven voor het ontwikkelen en begeleiden van dergelijke ontwikkelingen en projecten. Het is wenselijk dat er daarbij door een deskundige wordt ontworpen. Er moet immers nog veel geïnterpreteerd worden en met deskundigheid en maatwerk gericht op de specifieke plek, keuzes gemaakt worden.

Het moet daarbij een hulpmiddel en een inspiratiebron zijn, nooit een strak keurslijf of een blauwdruk. Laten we ervoor waken dat het landschap 'geheel volgens het boekje' moet worden; elke plaats heeft zijn eigenheid en zijn waarden. Helpen die waarden te onderkennen en helpen die eigenheid te versterken is het doel van dit ensemblewerkboek.

1 Buren's historisch rivierenlandschap

1.1 | In vogelvlucht

Beeld

De ruggengraat van dit landschapsensemble wordt gevormd door een lange stroomrug die in een boog van Zoelen naar Beusichem loopt. Deze stroomrug is één van de grote oude stroomruggen tussen de Waal en de Nederrijn/Lek waarop vele oude bewoningsplaatsen liggen.

De stroomrug is hier in vergelijking met die in het oosten van de gemeente vrij smal. Hij is evenwel duidelijk zichtbaar in het landschap, omdat de rug veelal bestaat uit open akkers van waar je aan beide zijden over de weidse lagergelegen komgronden kijkt.

In het noorden splitst de stroomrug zich in twee smalle ruggen. Asch ligt op de westelijke en Zoelmond op de oostelijke. Beusichem heeft beide in gebruik genomen.

Halverwege wordt de stroomrug doorbroken door de Korne waardoor het komgebied in het noordoosten op de Linge kan afwateren. Op deze strategische plek is een stadje gesticht: Buren. Het stadje was eeuwenlang met zijn kerktoren, molen en het geboomte vanuit de omgeving zichtbaar. Inmiddels wordt dit beeld verstoord door hoogbouw ten zuiden van het stadje aan de overkant van de Korne. Dit riviertje vormt een soort gracht om stad en loopt naar het westen naar het Buren's Malsen dat tegenover het Gelders Malsen aan de Linge ligt.

Aan beide kanten van het stadje liggen op de stroomrug drie dorpen. Opvallend is dat de kern van ieder dorp bestaat uit twee parallelle wegen met lintbebouwing. Wellicht heeft de laatste rest van de vroegere rivierbedding daartussen gelegen. Ook vanuit de dorpen die midden op de rug liggen heb je vanuit de beslotenheid van het dorp altijd wel een zichtlijn naar de lagergelegen gebieden. Dat maakt dat het landschap in dit deel van de gemeente groots en weids aandoet.

Het zicht op Buren is van veel kanten fraai. De hoge nieuwbouw zorgt voor een verstoring van het beeld van de historische stad in haar omgeving. Kan een nieuwe 'Haag' hier het beeld herstellen

Die grootsheid en weidsheid versterkt de adellijke uitstraling van Kasteel Soelen en de Oranjestad Buren met hun bossen. Bij alle dorpen is een kleine uitbreiding gepland volgens de Structuurvisie. Mochten deze inderdaad worden gerealiseerd dan bieden ze allen een kans om het dorp te verankeren in het landschap.

Functionele karakteristiek

- akkerbouw, fruit- en boomteelt op de stroomruggen. Weidebouw op de lageregelegen komgronden
- wonen en lokale bedrijvigheid, ateliers in de dorpen. Bij de kernen kamperen bij de boer en kleine campings
- vanuit de dorpen een netwerk van paden met redelijk veel 'missing links'. Soms zijn deze paden gekoppeld aan de cultuurhistorie van de strijd tegen het water. Soms zijn ze aangelegd als onderdeel van de ruilverkaveling/landinrichting en deel van extensieve landschapelijke recreatiegebieden

Stuwende krachten

- leefbaarheid van de kernen, o.a. door roep om ommetjes
- 'randschappelijk bouwen bij de kernen
- grondgebonden landbouw met verbrede nevenactiviteiten
- recreëren in relatie tot de cultuurhistorie
- kamperen en B&B
- koppeling natuurontwikkeling aan cultuurhistorische recreatie in het gebied van de Korne en Aalsdijk
- nieuwe bewoners, evt. met hobbydieren
- veiligheid plattelandswegen

Agrarisch ondernemers en landschapsgenieters weten elkaar te vinden.

Het karakter van dit landschapsensemble zit hem in een subtiele wijze waarop (van boven naar beneden) wegen, erven, paardenbakken, dorpsranden en dorpsentrees worden ingepast en aangepast.

1.2 | Opgave en doelen voor Buren's historisch rivierenlandschap vanuit Structuurvisie Buren

De ligging van Zoelmond aan de rand van de stroomrug is bijzonder, zeker als je de relatie legt met de geschiedenis van het verdwenen riviertje en de strijd tegen het water (de Aalsdijk takt hier aan). Ten oosten van Zoelmond ligt een sterk geaccidenteerd terrein: teken van een woelig waterverleden.

De dorpen op de relatief smalle, maar nog altijd indrukwekkende, stroomruggen bestaan historisch uit twee parallelle wegen met lintbebouwing erlangs. De akkers, zoals hier rechts bij Erichem, tekenen zich duidelijk af in het landschap.

Overkoepelend voor heel de gemeente gelden als overkoepelende opgaven voor het LOP:

- * voorsorteren op de klimaatverandering, wat zich met name uit in de wateropgave voor het gebied volgens de reeks, vasthouden, vertragen, (tijdelijk) bergen;
- * vergroten van de toegankelijkheid voor 'langzaam verkeer' van het landschap (consumptielandschap)
- * dooradering van het productielandschap met natuur die in (agrarische) bedrijfsvoering past.

Specifiek voor dit landschapsensemble stelt de structuurvisie nog als opgaven:

- versterken van de duurzame economische mogelijkheden van landbouw en andere sectoren door het bieden van ruimte aan andere functies (verbreding) met behoud en versterking van landschappelijke karakteristieken. Meervoudig ruimtegebruik en groene en blauwe diensten zijn daarbij extra aantrekkelijk.
- ontwikkelzone cultuur en recreatie (vrijwel gehele stroomrug)
- landschappelijke versterkingszone rivieroeverwallen (ten oosten van Beusichem)
- landschappelijke versterkingszone stroomruggen (ten oosten van Asch)
- landschappelijke versterkingszone stroomruggen (stroomrug bij Erichem)
- ontwikkelzone natuur en waterberging (langs Aalsdijk)
- groene buffer (tussen Beusichem en Zoelmond)
- groene buffer (tussen Buren en Erichem)
- versterken laanstructuur
- versterken fietsverbinding Beusichem-Culemborg
- versterken recreatieve verbinding Zoelmond-Buren

2 Gewenste ontwikkeling

2.1 | In de visie van het LOP

De ontwikkelingsvisie die onderdeel is van het LOP voor de uitwerking van het landschapsontwikkelingsbeleid van de gemeente is tevens een uitwerking van de Structuurvisie 2009-2019. Het hoofddoel van het LOP is samen te vatten als: 'Bescherm de erkend waardevolle elementen in het landschap, maar ontwikkel ook actief nieuwe kwaliteiten in dit landschap! Bestaande kwaliteiten worden ingezet bij toekomstige ontwikkelingen en dragen bij aan een cultuurhistorisch landschap waar het goed werken, wonen en recreëren is.'

Op basis van dit doel is de ontwikkelingsvisie van dit LOP te vatten in de volgende twee ruimtelijke opgaven en een organisatorische opgave:

2.1.1 | Versterk de variatie!

Variatie in rivierenlandschap als geheel is door Rijk en Provincie vastgelegd in 'kernkwaliteiten'. Binnen het rivierenlandschap is evenwel ook nog veel variatie. In H3 werden vier landschapsensembles binnen de gemeente Buren beschreven die ieder hun eigen karakteristiek en ontwikkelingsmogelijkheden hebben. Versterk variatie op alle schaalniveaus.

Hieruit volgt dat de karakteristiek van Buren's historisch rivierenlandschap ten opzichte van de andere ensembles versterkt dient te worden.

Daarbij neemt het LOP als motto:

Cultuurhistorie tussen bedrijven door!

Dit landschapsensemble bestaat uit zes dubbellintdorpen op groot-schalig agrarisch gebruikte stroomruggen die opvallen als lange bolle akkers, boomteeltkavels en boomgaarden tussen lagere gronden met veelal weidebouw. Deze bedrijven vormen belangrijke motoren achter de ontwikkeling van het landschap en ze bepalen het karakteristieke beeld voor een belangrijk deel.

Tussen die bedrijven door lopen vanuit de dorpen paden en wegen langs en naar allerlei relictten van de rijke historie van dit gebied. Volgens de structuurvisie dienen in dit deel van de gemeente juist die cultuurhistorische elementen en patronen versterkt te worden om de bedrijvigheid in het toerisme en de recreatie te ondersteunen en stimuleren.

Midden in dit ensemble ligt als juweel aan een halsketting het stadje Buren aan de Korne. Dat is het riviertje dat halverwege de stroomruggen doorsnijdt en de open kom-polders rond het Rijswijkse veld verbindt met Buurmalsen aan de Linge. Van veel kanten heeft men nu al mooi zicht op het stadje met zijn toren, molen en geboomte en - dichterbij - de onlangs gerestaureerde stadsmuren aan het water. Behoud en versterking van het historisch stadsgezicht op Buren is een belangrijk aandachtspunt in het LOP.

In het LOP wordt aandacht gevraagd voor de landschappelijke inpassing van de stad en dorpen. Juist kleinschalige uitbreidingen kunnen onder het motto ‘randschappelijk bouwen’ een meerwaarde voor de overgang van dorp naar omliggend landschap betekenen. In het LOP wordt voorgesteld om de mogelijkheden voor de agrarische bedrijven (inclusief de boomteelt en fruitteelt) niet onnodig te hinderen in hun ontwikkeling. Tegelijkertijd kan wel gezocht worden naar mogelijkheden om vanuit de dorpsranden en bedrijven als de campings de aanleg van paden en beplantingen langs kavelranden te stimuleren om de cultuurhistorische relictten en patronen te ontsluiten. Dit alles vanzelfsprekend alleen als het in de bedrijfsvoering is in te passen. .

2.1.2 | Verstevig de banden!

De boezems met de weteringen, de schakelaar en de dreef zijn zones waarin actief gewerkt kan worden aan een impuls voor het landschap die de vier landschapsensembles overstijgt en vaak een relatie heeft met de regionale positionering van de gemeente Buren. Aansluiting op die regionale context biedt kansen voor Buren, niet alleen voor het landschap maar ook voor de economie!

Voor Buren's historisch rivierenlandschap is de band met boezems langs de Mauriksche en andere weteringen essentieel. In het LOP krijgen die als motto voor hun ontwikkeling:

Boezems met de weteringen:

Agrarisch bedrijf, waterbeheer én cultuurhistorie!

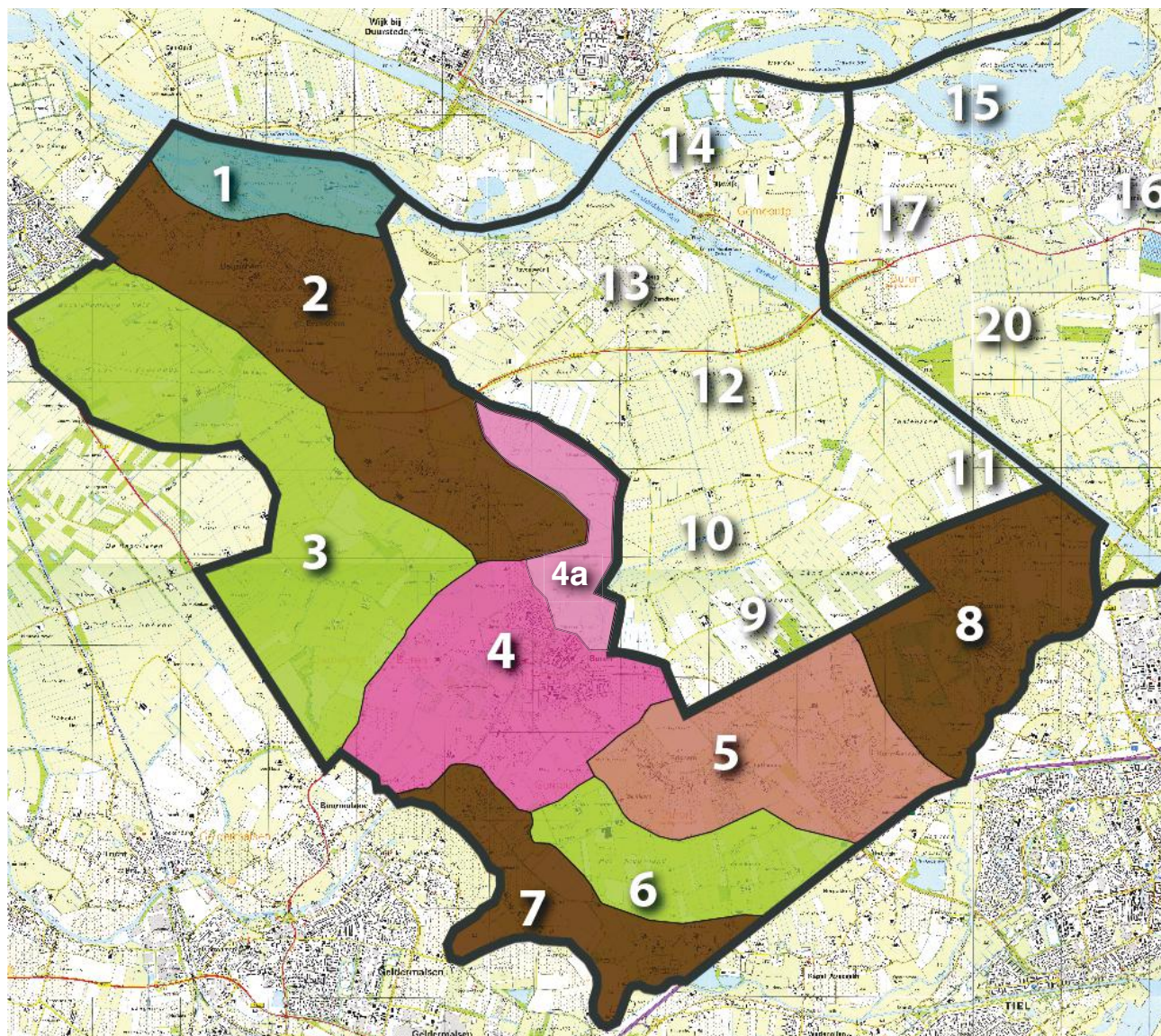
Ontwikkel - samen met de agrariërs - de boezems als geheel als agrarische gronden met nevenfunctie waterberging!
Biedt een vrijwillige kavelruil van agrariërs in de aanliggende polders ontwikkelingsmogelijkheden voor die bedrijven? Is het mogelijk om het met die bedrijven zo te regelen dat in de boezemlanden agrariërs gaan boeren met een bedrijfssysteem waarin het niet erg is als (bij tijd en wijle) een hogere grondwaterstand of bevoeding van het land optreedt. Voor bedrijven, bijvoorbeeld speciale rundveehouderij, kan het zelfs voordelig zijn of een deel van het inkomen opleveren.

Koppel daaraan mee het restaureren en ontsluiten van de oude kades als recreatieve routes langs oude woonplekken en andere cultuurhistorische verhalen.

Maak in de boezems de cultuurhistorie leesbaar, met name het verhaal van de Soel en de Korne. Het verdwenen riviertje de Soel kan met name ten noorden van Zoelen en tussen Zoelmond en Ravenswaaij zichtbaar gemaakt worden door het uitgraven van de 'oude loop', maar ook door het versterken van een strook met natte gronden. Bij bruggen over die oude loop maar ook bij de woonterpen (woerden) erlangs zijn aanleidingen om het verhaal van de Soel beter beleefbaar te maken.

De plannen voor het beleefbaar maken van de Korne dienen in de toekomst verder te worden uitgewerkt.

2.2 | Uitwerking voor de deelgebieden

deelgebieden in het 'Buren's historisch rivierenlandschap'

1. Beusichemse waard langs de Lek
2. De noordelijke stroomrug met Beusichem, Asch en Zoelmond
3. Komgronden op de overgang naar de Regulieren
4. Buren en ommelanden
- 4a Aalsdijk
5. Stroomrug van Erichem en Kerk Avezaath
6. Het Nieuwland
7. Woerd, Het Riet en De Aardkuil langs de Linge
8. Zoelen en omgeving

2.2.1 | **Beusichemse waard langs de Lek (1): struinpad**

Ook deze uiterwaarden bieden weidse uitzichten. In het westen ligt de nadruk op natuur langs de strangen en nevengeulen. In het oosten meer op weidebouw. Wellicht is het mogelijk om enkele struinpaden - met meidoornsingels en knotwilgen - naar of over de zomerdijk te realiseren en beheren als groene dienst.

In de uiterwaarden van dit ensemble wisselen natuur en landbouw elkaar af. Ten westen van het veer ligt de nadruk op natuurontwikkeling, ten oosten ervan meer op het agrarische cultuurlandschap. In beide delen zijn strangen en strangrestanten de dragende landschapsstructuren. Verder is met name aan de oostkant de zomerkade interessant, omdat die kennelijk diverse malen is doorgebroken, waarbij kolken zijn gevormd.

Aan de oostzijde van het veer ligt de nadruk op het versterken van de verwevenheid, waarbij de landbouwgronden duidelijk ook ruimte bieden aan natuur, in de vorm van graslanden die mede gericht zijn op botanische (en faunistische) waarden, aangevuld met diverse landschapselementen. Ook waar eigenaars kiezen voor regulier agrarisch beheer dient gestreefd te worden naar ontwikkeling van landschapselementen langs de randen van de percelen. Binnen het Programma Beheer en/of Groene Diensten zijn daarvoor beheersvergoedingen verkrijgbaar. Ook het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van de Europese Unie wordt waarschijnlijk hier meer op gericht.

De uiterwaarden bij Beusichem hebben een afwisselend karakter, met plaats voor natuur (west) en landbouw (oost) en zijn daarmee aantrekkelijk als uitloopgebied van de kern. Een optimalisatie van de toegankelijkheid voor extensief en lokaal gebruik met landschapsverbeterende maatregelen is gewenst. Enerzijds kan dat door realisatie van dijk- en strangbegeleidende ommetjes die tegelijkertijd worden benut voor respectievelijk aanplant van meidoorns en accentuering met knotwilgen. Daarnaast zijn struinmogelijkheden te verkennen, met name in de nieuwe natuur of via de zomerkade. De recreatieve relatie met Wijk bij Duurstede dient wederzijds verder uitgebouwd te worden.

Binnen de uiterwaarden zijn nieuwe landschapselementen bij voorkeur te verbinden aan structuren als strangen en dijkjes. Ze zijn niet alleen dragers van veel natuurwaarden, maar ook van het landschap, de aardkundige waarden en veel cultuurhistorische waarden.

Te stimuleren landschapselementen:

- *Lekmeent: openbaar toegankelijke weide met zicht op Lek*
- *knotwilgen in slootrand*
- *oversteek: klein bruggetje of loopplank in struingebied*
- *meidoornsingel: pad langs meidoornhagen*
- *pad over (zomer)dijkjes door uiterwaarden naar Culemborg*

De lijnvormige landschapselementen (oud en nieuw) zouden hier een dichtheid moeten hebben van ca. 10% van het bestaande areaal met een maaswijdte van 100 tot 200 m.

Landschapsversterkend bouwen: nieuwe woonvormen zijn in de uiterwaarden niet aan de orde. Ontwikkeling van bestaande woon- en bedrijfsvormen in de uiterwaard (rondom het veer of bij de agrarische bedrijven) dient landschappelijk zorgvuldig ingepast te worden middels verevening.

vanaf de Veerweg bij Beusichem

2.2.2 | De noordelijke stroomrug met Beusichem, Asch en Zoelmond (2): Nutsboompaden, kromakkerranden en doornenroosingels tussen de bedrijven door

Buiten de dorpen zijn de stroomruggen in de eerste plaats productieve grond voor fruitteelt en akkerbouw. Tussen die bedrijven door kunnen vanuit de dorpen langs kavelranden cultuurhistorische plekken en relictten worden ontsloten. Hiertoe kunnen grondeigenaren op vrijwillige basis als groene dienst nutsboompaden, kromakkerranden of doornenroosingels met een pad erlangs aanleggen en (laten) beheren.

Wellicht dat zo een kortsluiting tussen de nieuwbouwwijken van Culemborg naar Beusichem mogelijk is, waarbij het pad als fietspad geschikt zou moeten worden gemaakt.

Op de stroomruggen en oeverwallen is vervlechting van wonen en werken in een kleinschalig en afwisselend landschap blijvend uitgangspunt. In dat landschap speelt groen een grote en bindende rol; het betreft het groen dat het wonen begeleidt in tuinen en op erven maar ook het groen van het werklandschap in en om de fruit- en boomteeltpercelen. Het gaat dus om een mix van divers groen, in een vrij dynamische omgeving; groen dat hoort bij het wonen en werken. Het is te stimuleren door ondersteuning van erfbeplanting en groene dooradering van de in gebruik zijnde agrarische gronden op stroomruggen.

Cultuurhistorie

In dit deel van de gemeente dient er - aansluitend op de Structuurvisie - bijzondere aandacht en ruimte te zijn voor ontwikkelingen op het gebied van cultuur en recreatie. De cultuurhistorie van het gebied is daarbij drager en inspiratiebron, waarbij de oude parels in het gebied brandpunten kunnen zijn. Met name in de as (Culemborg) - Beusichem - Zoelmond - Asch - (Buren) dienen dergelijke initiatieven omarmd en gestimuleerd te worden. Wel dient er zorgvuldig met het landschap omgegaan te worden, omdat juist dit een belangrijk stuk kapitaal is in dit verband. De aangegeven es ten zuiden van Beusichem dient open te blijven en waar mogelijk te worden ontsloten als een ommetje vanuit het dorp.

Fietsen

De verwevenheid van wonen en werken op de stroomruggen, met daarbij de aantrekkelijkheid van de fruitteelt, met name in bloei- en oogsttijd, zijn de kernkwaliteiten van deze gebiedsdelen. Maar vooral voor de (doorgaande en rondtrekkende) fietser zijn er verbetermogelijkheden, met name omdat de huidige fietsroutes vooral op of langs de doorgaande verkeers-/landbouwwegen zijn gelegen. Daarmee is ook het recreatieve medegebruik vanuit de recreatieve verblijfplaatsen gediend en wordt bijgedragen aan seizoensverbreding. Er zijn diverse (langere) fietsverbindingen, mede vanuit de Structuurvisie aangedragen, aan de orde.

Een verbeterde fietsverbinding wordt beoogd tussen Beusichem en Culemborg (Structuurvisie). Een te verkennen mogelijkheid is de realisatie van een route op de achterrand van kavels, zo mogelijk in combinatie met scheidingshagen t.b.v. de fruitteelt. Daarmee ook de rand van de oeverwal met de lagere delen benadrukkend. Een verbeterde route wordt ook gerealiseerd langs de Korne, van Buren naar Buurmalsen. Een tweede route kan worden bepleit via de landgoede-

renzzone langs de Nieuwe Steeg.

Een belangrijke recreatieve verbinding wordt gevormd door de Aalsdijk, gelegen op de grens van dit ensemble. Deze route dient waar mogelijk de gehele Aalsdijk te beslaan, ook het nu niet toegankelijke zuidelijke deel.

Verder zijn verbeterde fietsverbindingen mogelijk in combinatie met de landschappelijke versterkingszones. Tenslotte zijn er kansen tussen Beusichem en de Regulieren via De Molenkampen in combinatie met de eventuele mogelijkheden bij aansluitende kooi- en griendgoederen.

Ommetjes

Naast de doorgaande (fiets)routes zijn er op de stroomruggen kansen voor uitbreiding van wandelommetjes. Op de stroomruggen zullen deze ommetjes vrijwel steeds gecombineerd kunnen worden met landschapsversterkende middelen, met vooral aanplant van fruit- en notenbomen, maar ook met inheemse heggen en hagen als begeleiding (respectievelijk notenboompaden en hagenpaden).

De ommetjes zijn vooral rondom de bebouwde kernen en vanuit de recreatieve verblijfplaatsen gewenst. Uiteraard wordt daarbij zoveel mogelijk aangehaakt op initiatieven binnen de landschapsversterkingszones en daarbuiten ook de landgoederen.

Landschapselementen

Nieuwe elementen kunnen op de stroomruggen bijzonder uiteenlopen, variërend van (hoogstam)boomgaarden, heggen en hagen, erfbeplanting, tot (bijzondere) solitaire bomen. Het groen draagt bij aan de afwisseling en verdichting van de ruggen en zal bestaan uit inheems en gebiedseigen materiaal. Dit kan worden gestimuleerd via erfbeplantingsplannen bij bestaande woonerven; een vorm die de bewoner direct betreft bij het landschap van zijn woonomgeving.

Met name ter afronding (en soms doorkruising) van grootschaliger boomgaarden kunnen inheemse hagen dienst doen. Ook het vervangen van coniferenhagen zal gestimuleerd moeten worden; ze passen niet in het landschap, wat ook door bewoners van de gebieden zo wordt ervaren. Het liefst wordt aan de buitenzijde van de hagen zodanige ruimte geboden, dat daarmee niet alleen het onderhoud valt te plegen maar dat er ook een wandelmogelijkheid ontstaat; dit vooral ter stimulering en verbinding van lokale ommetjes. Op plaatsen waar meer ruimte is kunnen ommetjes vergezeld worden door fruit- of notenbomen.

Weg- en bermbeplanting vormen een hoofdstuk apart en wordt nader uitgewerkt in een separaat beplantingsplan. Op de stroomruggen en oeverwallen zullen vooral de verbindende wegen blijvend worden voorzien van krachtige boom- of laanbeplanting. Daar waar de beplanting niet volledig is, zal er prioriteit zijn om deze aan te vullen.

De Culemborgseweg dient als ontsluitingsweg van de dorpen Zoelmond, Asch en Buren een zo stevig mogelijke laanbeplanting te krijgen. Het karakter ervan mag monumentaal zijn. Zomereik en Hollandse linde liggen daarbij het meest voor de hand. Omdat hier deels

al eik aanwezig is, verdient deze de voorkeur.

Ook de beplanting langs de N320 dient aangevuld te worden.

Hiervoor dient voor het gehele grondgebied van de Gemeente Buren (of voor de gehele weg) een integraal landschapsplan opgesteld te worden, waarbij de rommelige structuur die de beplanting nu heeft, goed tegen het licht gehouden moet worden.

Te stimuleren landschapselementen:

- dorpsgaard bij entree dorp
- dreefgaard: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- pad met singel van Hondсроos en Sleedoorn
- pad langs singel van Hondсроos en Sleedoorn (en eventueel knotessen) langs flauwe oever van waterloop

De lijnvormige landschapselementen (oud en nieuw) zouden hier een dichtheid moeten hebben van ca. 8% van het bestaande areaal met een maaswijdte van 100 tot 200 m.

Landschapsversterkend bouwen: in dit deelgebied liggen twee landschapsversterkingszones (1 en 3) volgens de Structuurvisie.

Tussen de bebouwde kommen van Zoelmond en Beusichem staat als bonusproject het realiseren van een 'Koninginnegaard' centraal.

Ten oosten van Asch kan de gewenste landschapsversterking vorm krijgen in het bonusproject 'de nieuwe strooppot', een langzaamverkeerbrug over de provinciale weg waar deze de Aalsdijk kruist.

2.2.3 | Komgronden op de overgang naar de Regulieren (3): productie en zichtlijnen!

In deze polders staan de productiemogelijkheden voor weidebouw-bedrijven voorop. Hier zijn de omstandigheden voor melkveehouderij goed aanwezig. Er zijn weinig belemmeringen in de vorm van alternatieve grondgebruiksvormen, bewoning etc. Wel dient ook hier bestaande en zeker nieuwe bebouwing ingepast te zijn in het landschap. Verevening bij nieuwe ontwikkelingen biedt daartoe goede uitgangspunten.

De toegankelijkheid van dit gebied zal het agrarisch bedrijf en de natuur niet mogen storen, maar een aantal paden langs wateringen of kavelranden of over oude (te herstellen) kades met hier en daar een picknickplek is hier wel gewenst als recreatieve verbinding van Buren, Buurmalsen, Beusichem en Culemborg. Deze paden kunnen eventueel als groenblauwe dienst worden aangelegd en beheerd. Binnen het Hoge Veld vormt de Assche wetering een goede aansluiting.

Een aandachtspunt in de beleving is de afwisseling tussen zichtlijnen en coulissen bij de vormgeving van dit ensemble in aansluiting op de structuur van De Regulieren. Omdat het gebied aansluit op de Regulieren in de gemeenten Culemborg en Geldermalsen, en er een forse zandwinplas (Molenkampen) ligt aan de Beusichemse Broeksteeg, is er wellicht de mogelijkheid om komnatuur te ontwikkelen door middel van één of enkele landgoederen. Zo kan ook de doorgaande wandel- en fietsmogelijkheid die aansluit op De Regulieren en Buren worden gerealiseerd. Het landgoed hoeft niet per sé een woonfunctie te hebben, maar kan ook een bedrijfs- of een recreatieve functie krijgen,

mits dit niet leidt tot een onaanvaardbare druk op het wegennet of andere negatieve uitstraling heeft op het omliggende gebied. De landgoedontwikkeling dient ook de geplande waterbergingsfunctie te realiseren.

Landschapselementen

De landschapselementen in de komgebieden zijn van geheel andere aard dan die op de stroomruggen. In principe staat openheid voorop; een verdere verdichting van (hoogopgaande) landschapsstructuren is er niet gewenst. Wel zijn er mogelijkheden voor riet- en griendoevers. Plaatselijk kunnen bosjes voorkomen, maar dan als eilanden in de openheid zoals de bestaande eendekooien maar mogelijk ook als compacte omgeving van een griend- of kooigoed.

Wegen in de kommen worden geregeld begeleid door bomenrijen, vaak essen of populieren. Ze zorgen voor enige compartimentering van de open gebieden; ook hier is een verdere verdichting niet gewenst; anderzijds is er geen reden voor actief verwijderen, temeer daar ook de bewoners deze beplanting wel op prijs stellen.

Erfbeplanting is afhankelijk van de wens van bewoners; voor zover er behoefte is moet worden gestreefd naar een compacte beplanting die de belijning van percelen volgt. Waar nieuwe open ligboxenstallen behoefte hebben aan maximale beluchting, kan hiermee rekening gehouden worden bij beplantingen, bijvoorbeeld door hoog opgaande bomen te gebruiken, die de wind deels juist onder de kronen door geleiden.

Te stimuleren landschapselementen:

- *kadepad: over kade, evt met natuurvriendelijke rietoevers en evt. singelbeplanting tussen kavel en pad*
- *jaagpad: langs sloot of wetering met af en toe aanleg- of picknickplaats*
- *klompenpad met knot-essen*
- *regulerenpad: oost-westpad tussen singel (evt. op kade) en bomenrij evt. met onderbeplanting*

De lijnvormige landschapselementen (oud en nieuw) zouden hier een dichtheid moeten hebben van ca. 5% van het bestaande areaal met een maaswijdte van 200 tot 500 m.

Landschapsversterkend bouwen: nieuwe woonvormen zijn hier niet aan de orde. Ontwikkeling van bestaande woon- en bedrijfsvormen bij de agrarische bedrijven dient landschappelijk zorgvuldig ingepast te worden middels verevening.

2.2.4 | Buren en ommelanden (4): historisch stadsgezicht

Het stadje Buren met bebouwing tussen het geboomte, met de kerktoren en molen als *landmarks*, is uit de weidse omgeving zichtbaar. Het is een waardevol historisch stadsgezicht. Dat dient vanuit zo veel mogelijk windstreken behouden te blijven of te worden hersteld. Dat betekent dat in de nabijheid van de stad het zicht op de stadswal en de Korne zichtbaar moet zijn en elementen die dat zicht hinderen zo veel mogelijk dienen te worden verwijderd.

Voor het zicht op Buren vanuit de wijdere omgeving zijn de routes

naar de stad vanuit de verschillende windstreken belangrijk.

(Z) Hier dient ingezet te worden op landgoedbos naar analogie met het bos aan de andere kant van Buren. Vanuit het zuiden dient in dat kader ook het historisch stadsgezicht verbeterd te worden door het aanbrengen van doornenroossingels langs kavelranden als groene dienst. Ook langs de randen van de nieuwbouwwijk De Lage Korn zijn dergelijke singels en zoomgaarden gewenst, ook om daarlangs een ommetje mogelijk te maken.

Aan de zuidzijde van Buren is een nieuwbouwwijk en een bedrijventerreintje gepland. Deze nieuwe ontwikkelingen, samen met de bestaande dienen te worden omkranst met een robuuste groene structuur. Landgoedontwikkeling ligt daarbij voor de hand, temeer omdat daar al een begin mee is gemaakt. Zo zou een statige bosgordel ook de zuidzijde van het stadje kunnen omkransen, net zoals dat aan de noordwestzijde het geval is. De krans moet bij voorkeur lopen van de Tielseweg, evt. de Korne tot de aansluiting op het reeds bestaande landgoed aan de Hulsterstraat. Omdat het hier om een robuuste en statige invulling gaat is een grootschalige opzet daarvan gewenst. Zo kan ook de volgens de Structuurvisie gewenste duidelijke afscheiding ontstaan met Erichem, waar de woonwijk verder naar toe groeit. De krans kan bestaan uit één of enkele landgoederen. Naast een robuuste bosstructuur dienen deze ook te bestaan uit hoogstamfruitbomen en lanen van nutsbomen of doornenroossingels, waarmee een ook recreatief interessant uitloopegebied kan ontstaan. Ook daarbij dient een landgoedachtige, kwalitatief hoogwaardig gebied ontstaan, vergelijkbaar met het kasteelpark aan de andere kant van de stad.

(N-O) De Aalsdijk is een essentiële voorwaarde geweest voor de ontwikkeling van het stadje Buren. Deze dwarsdijk beschermde het land ten westen ervan tegen het water dat vanaf het oosten het gebied in kon stromen als stroomopwaarts de rivierdijk door zou breken. Het stadje Buren lag dan ook strategisch aan deze dijk en aan een goede vaarverbinding naar de Linge via de Korne. Het noordelijkste deel van de Aalsdijk ten zuiden van de provinciale weg tot aan Boerderij Veldzicht ligt op een stroomrug. Vandaar dat daar langs de dijk ook boomgaarden en akkers liggen en er daar in tegenstelling tot het zuidelijker deel wel bebouwing aan de dijk staat. Op de Structuurvisie staat dat hier gezocht moet worden naar mogelijkheden voor landschapsversterkend bouwen en voor natuur en waterberging. Wellicht dat hier ook het principe van de overland-goederen kan worden toegepast met enkele nieuwe woonplekken aan de hogere delen langs het noordelijke deel van de Aalsdijk (zie ook: 5.2.2) als daarmee in het overland de oude kades of woonplekken in ere worden hersteld en natte hooilanden in lage delen van de boezem worden gerealiseerd. De Aalsdijk is tussen het stadje en de Aalswijksestraat voor een deel niet toegankelijk. Verder naar het noorden is de Aalsdijk wel openbaar toegankelijk. Het is van groot belang dat de openstelling van de hele Aalsdijk tot aan Buren er wel komt. Wellicht is dit via een groene dienstregeling te realiseren. Van Buren tot aan boerderij Veldzicht is de Aalsdijk een echte dijk met aan twee kanten een boezem: aan de oostkant die van de Mauriksche Wetering en de Ravenswaayse Wetering en aan de westkant die van de Meentwetering. Hier gaat de Aalsdijk door een komkleigebied. De populieren op

de Aalsdijk passen daar goed bij. De beplanting van de overige wegen kan hier op termijn verwijderd worden op rijen knotwilgen en knot-essen langs de sloten na. Zo komt vanaf het noorden Buren mooi in het zicht te liggen vanuit de open kom.

Ten westen van de Aalswijkseweg en ook ten westen van de Culemborgse weg zijn wellicht doornenroosingels als groene dienst te beheren om een aansluiting te krijgen op de openbare gronden van de nieuwe landgoederen aan De Nieuwe Steeg.

(N-W) De laanbeplanting van de Culemborgseweg is al bij 5.2.2. besproken. Het is wenselijk om de bestaande eikenlaan langs het fietspad aan te vullen met een rij linden in de oostelijke berm. De Nieuwe Steeg vanaf Buurmalsen kan als royale entree van Buren vanaf het westen worden beplant. Dat sluit ook goed aan op de landgoedontwikkeling die hier plaatsvindt.

(Z-W) De Korne vormt aan de zuidkant van de stad langs de stadswal een soort stadsgracht. Bouw hier voort aan en op de lopende projecten langs de Korne en voor de historische kern van Buren.

Te stimuleren landschapselementen:

- (Z en NW) pad met singel (evt tweezijdig) van Hondсроos en Sleedoorn
- (Z) zoomgaard van nutsbomen in gras bijv. langs dorpsrand
- (NO) Aalsdijkpad
- (W) dreef van meerdere rijen linden langs de weg
- (Z en NO) bospercelen als onderdeel van nieuwe landgoederen of buitenplaatsen

De lijnvormige landschapselementen (oud en nieuw) zouden hier een dichtheid moeten hebben van ca. 10% van het bestaande areaal met een maaswijdte van 100 tot 200 m.

Landschapsversterkend bouwen: in dit deelgebied ligt een landschapsversterkingszone (4) volgens de Structuurvisie tussen de bebouwde kommen van Buren en Erichem. Daar staat als bonusproject het realiseren van een 'Koninginnegaard' centraal met het behoud en herstel van de kromakkers om Erichem als aandachtspunt.

2.2.5 | **Stroomrug van Erichem en Kerk Avezaath (5):**

Buiten de dorpen zijn de stroomruggen in de eerste plaats productieve grond voor fruitteelt en akkerbouw. Tussen die bedrijven door kunnen vanuit de dorpen langs kavelranden cultuurhistorische plekken en relictten worden ontsloten. Hiertoe kunnen grondeigenaren op vrijwillige basis als groene dienst nutsboompaden, kromakkerranden of doornenroosingels met een pad erlangs aanleggen en (laten) beheren.

Ontwikkel ook hier een laanbeplanting die tot monumentale proporties kan uitgroeien tussen Buren en Zoelen via Erichem en Kerk Avezaath, die de dorpen en het stadje aaneen rijgt.

De escomplexen dienen uiteraard open gehouden te worden, om de beroemde kromakkers zichtbaar en beleefbaar te houden. Waar nodig dienen hiertoe nieuwe doorgaande paden aangelegd te worden. Dit bijzondere gebied verdient aandacht voor zijn cultuurhistorie, niet

alleen als toeristisch-recreatief kapitaal, maar ook bij ontwikkelingen er omheen.

Te stimuleren landschapselementen:

- akkerrandpad
- dreefgaard: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- dorpsgaard bij entree dorp
- pad langs singel van Hondсроos en Sleedoorn (en eventueel knot-essen) langs flauwe oever van waterloop

De lijnvormige landschapselementen (oud en nieuw) zouden hier een dichtheid moeten hebben van ca. 8% van het bestaande areaal met een maaswijdte van 100 tot 200 m.

Landschapsversterkend bouwen: nieuwe woonvormen zijn hier niet aan de orde. Ontwikkeling van bestaande woon- en bedrijfsvormen bij de agrarische bedrijven dient landschappelijk zorgvuldig ingepast te worden middels verevening.

2.2.6 | **Het Nieuwland (6):**

Hier staan de productiemogelijkheden voor weidebouwbedrijven voorop.

De toegankelijkheid van dit gebied zal het agrarisch bedrijf niet mogen storen, maar enkele paden langs kavelranden is hier wel gewenst als recreatieve verbinding van Erichem met Het Riet. Deze paden kunnen eventueel als groenblauwe dienst worden aangelegd en beheerd.

Te stimuleren landschapselementen:

- kadepad: over kade, evt met natuurvriendelijke rietoevers
- laarzenpad langs slootrand
- knotpad: smal, met knotwilgen of knot-essen door nat hooiland
- 't Rietpad: pad tussen singel en bomen rij evt. met onderbeplanting

De lijnvormige landschapselementen (oud en nieuw) zouden hier een dichtheid moeten hebben van ca. 5% van het bestaande areaal met een maaswijdte van 200 tot 500 m.

Landschapsversterkend bouwen: nieuwe woonvormen zijn hier niet aan de orde. Ontwikkeling van bestaande woon- en bedrijfsvormen bij de agrarische bedrijven dient landschappelijk zorgvuldig ingepast te worden middels verevening.

2.2.7 | **Woerd, Het Riet en De Aardkuil langs de Linge (7): Verzilver de ruilverkaveling en geef de Linge slingers**

In het kader van de ruilverkaveling is een patroon van kavelranden met beplanting aangelegd en in eigendom van het Staatsbosbeheer gegeven. De gemeente beheert deze landschapselementen. Zorg voor betere aansluitingen op de dorpen, maar ook op een pad dat over de zomerkade met de Linge meeslingert.

Deze paden kunnen eventueel als groenblauwe dienst worden aangelegd en beheerd.

Speciale aandacht verdienen de 'Lingelandjes' bij de monding van de Korne in de Linge. Dit kunnen mooie uitzichtpunten zijn. Ook bij het geschikt maken van de kavels langs de Linge voor waterberging dient

echter zeer subtiel en met aandacht voor detail te werk gegaan te worden. Dit kleinschalige landschap is zeer gevoelig voor verromming!

Te stimuleren landschapselementen:

- 't Rietpad: pad tussen singel en bomen rij evt. met onderbeplanting
- Lingeslinger: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- Lingeslinger: pad over zomerkade van de Linge
- Lingemeent: openbaar toegankelijke weide evt. met fruitbomen

De lijnvormige landschapselementen (oud en nieuw) zouden hier een dichtheid moeten hebben van ca. 5% van het bestaande areaal met een maaswijdte van 100 tot 200 m.

Landschapsversterkend bouwen: nieuwe woonvormen zijn hier niet aan de orde. Ontwikkeling van bestaande woon- en bedrijfsvormen bij de agrarische bedrijven dient landschappelijk zorgvuldig ingepast te worden middels verevening.

2.2.8 | Zoelen en omgeving (8): De motte en de oorsprong van de Linge vanaf de Dode Linge en van de Soel in het dubbellint; Lingelandjes in het zuiden

Buiten het dorp zijn de stroomrug en de oeverwal van de Linge in de eerste plaats productieve grond voor fruitteelt en akkerbouw. Tussen die bedrijven door kunnen vanuit het dorp langs kavelranden cultuurhistorische plekken en relictten worden ontsloten. Hiertoe kunnen grondeigenaren op vrijwillige basis als groene dienst nutsboompaden of doornenroossingels met een pad erlangs aanleggen en (laten) beheren. Ook de nieuwbouw kan met zoomgaarden omzoomd worden en het startpunt zijn voor ommetjes langs jonkheersingels en jonkvrouwgaarden.

Aan de noordkant van het dorp verdienen de motte en de oorsprong van de Linge vanaf de Dode Linge en van de Soel in het dubbellint speciale uitwerking in projecten. Die kunnen vooral gericht zijn op communicatie, maar zeker ook tot concrete - maar subtiel - ingrepen in het landschap. Beide kunnen Zoelen toeristisch meer op de kaart zetten.

Te stimuleren landschapselementen:

- jonkvrouwgaard bij entree dorp
- dreefgaard: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- jonkheersingel: pad langs singel van Hondсроos en Sleedoorn
- dreef van meerdere rijen linden

De lijnvormige landschapselementen (oud en nieuw) zouden hier een dichtheid moeten hebben van ca. 10% van het bestaande areaal met een maaswijdte van 100 tot 200 m.

Landschapsversterkend bouwen: nieuwe woonvormen zijn hier niet aan de orde. Ontwikkeling van bestaande woon- en bedrijfsvormen bij de agrarische bedrijven dient landschappelijk zorgvuldig ingepast te worden middels verevening.

3 Te beschermen waarden

De kaarten in dit hoofdstuk zijn voor een deel ontleend aan informatie van de website van de provincie Gelderland (www.gelderland.nl). Deze informatie kan op het moment dat u dit werkboek gebruikt gewijzigd zijn. Gaat u dus bij het gebruik van de informatie altijd na of er wijzigingen zijn. De gemeente Buren is u hierbij graag van dienst.

Bestaande waarden

Als er een initiatief in het landelijk gebied op stapel staat, wordt het 'ensemblewerkboek' van het betreffende deelgebied erbij gepakt en de plaats van het initiatief wordt opgezocht op de 'bestaande waardenkaart'.

Daaruit blijkt bijvoorbeeld dat er op de plaats van het initiatief aardkundige en archeologische waarden aanwezig zijn, of een oude rand van een es aanwezig is met restanten van beplanting. De bestaande landschapswaarden zijn soms wettelijk beschermd. Maar ook andere waarden dienen gerespecteerd te worden. Waar dit onmogelijk is, dient passende compensatie plaats te vinden: 'voor wat hoort wat'. Dit principe (verevening) én de 'bestaande waarden' dienen in principe vastgelegd te worden in het bestemmingsplan. In voorkomende gevallen en zolang deze werkwijze nog niet is geïmplementeerd in het geldend bestemmingsplan, zou dat ook een (al dan niet juridisch harde) voorwaarde kunnen zijn voor medewerking aan bestemmingswijzigingen of andere vergunningsprocedures.

Uitwerking en kaarten

In het hoofdstuk te beschermen waarden is eveneens in vier deelkaartjes aandacht besteed aan:

- kaart 1: aardkundige waarden: Provincie Gelderland - streekplan, themakaart 12; en grondwaterwinning en -beschermingsgebied: wateratlas Provincie Gelderland (<http://geodata2.prv.gelderland.nl/apps/wateratlas/>). Hiermee dient rekening te worden gehouden bij graafwerkzaamheden of mogelijke invloed op of aantasting van het grondwater.

- kaart 2: archeologische waarden: atlas cultuurhistorische waarden van de Provincie Gelderland (<http://geodata2.prvgld.nl/apps/chw/>) - kaartlagen:

- . Archeologie - archeologisch verwachte waarden
- . Archeologie - archeologische vindplaatsen.

Bij een hoge verwachtingswaarde dient men onderzoek te plegen wanneer graafwerkzaamheden aan de orde zijn.

- kaart 3: landschapshistorie en monumenten: atlas cultuurhistorische waarden van de Provincie Gelderland (<http://geodata2.prvgld.nl/apps/chw/>) - kaartlagen:

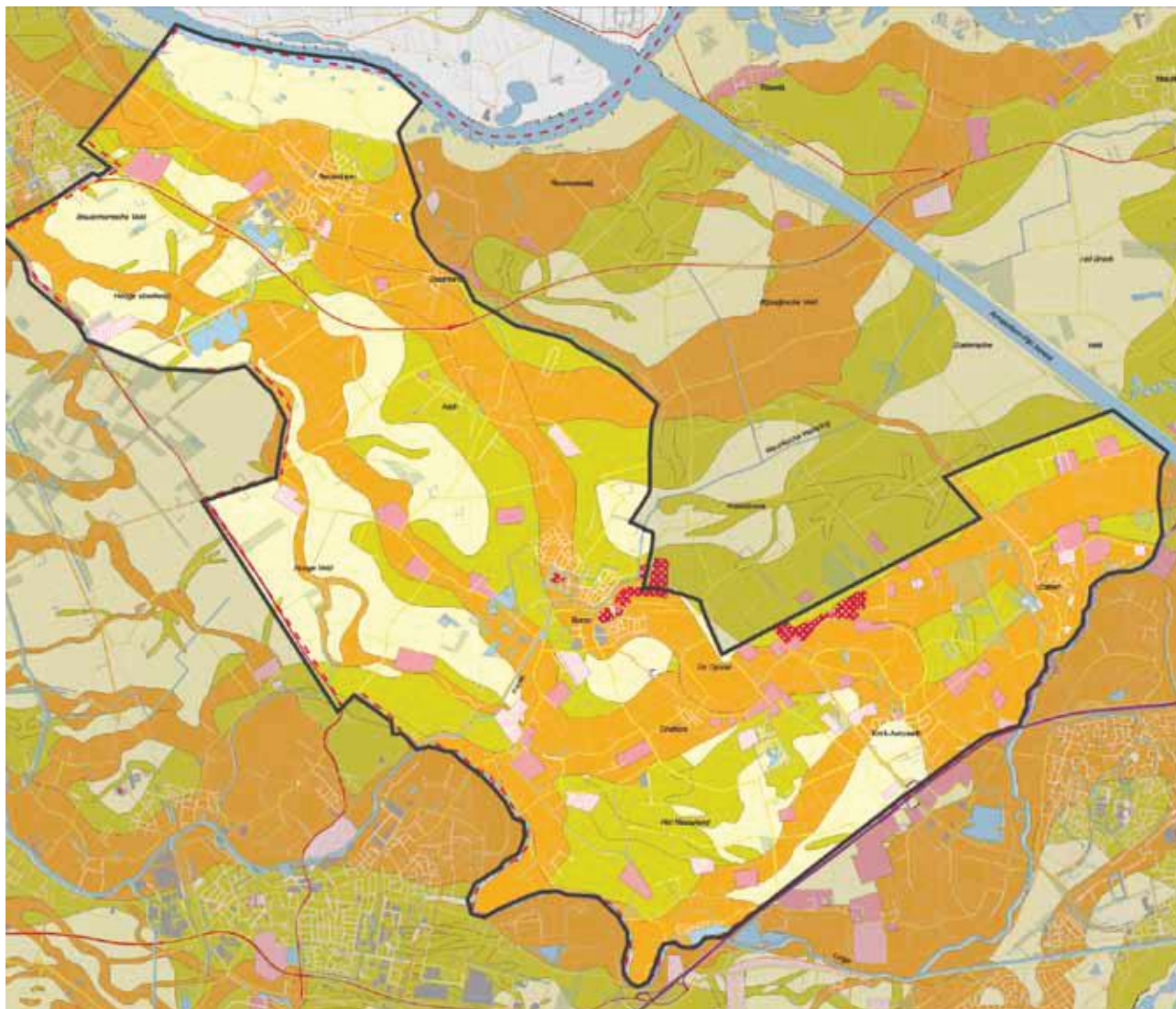
- . Historische geografie - historisch geografische lijnen;
- . Historische geografie - historisch geografische waardering;
- . Historische bouwkunde - monumenten.

Bij de ontwikkeling van het landschap dienen deze waarden te worden gerespecteerd, en kunnen ze bovenal aanknopingspunten vormen voor regionale karakteristieken.

- kaart 4: bestaande landschapselementen: deze informatie is ontleend aan de digitale topografische bestanden (copyright Topografische Dienst) op basis van de 1:10.000 kaart (top10-vectorbestanden).

Het zijn dus de elementen die op de topografische kaart voorkomen en ze zijn niet in het veld geïnventariseerd. De legenda is voor het doel van het LOP ontworpen.

Daarnaast zijn de natuurparels opgenomen, zoals die door Staring Advies zijn geïnventariseerd (KISAL). Zie de kantlijn hiernaast voor een aanduiding per deelgebied (zie de functiekaart voor nummering).

2. archeologische monumenten
en waarden

monumenten

terrein van zeer hoge archeologische
waarde, beschermd

terrein van hoge archeologische waarde

terrein van archeologische waarde

waarden

hoog

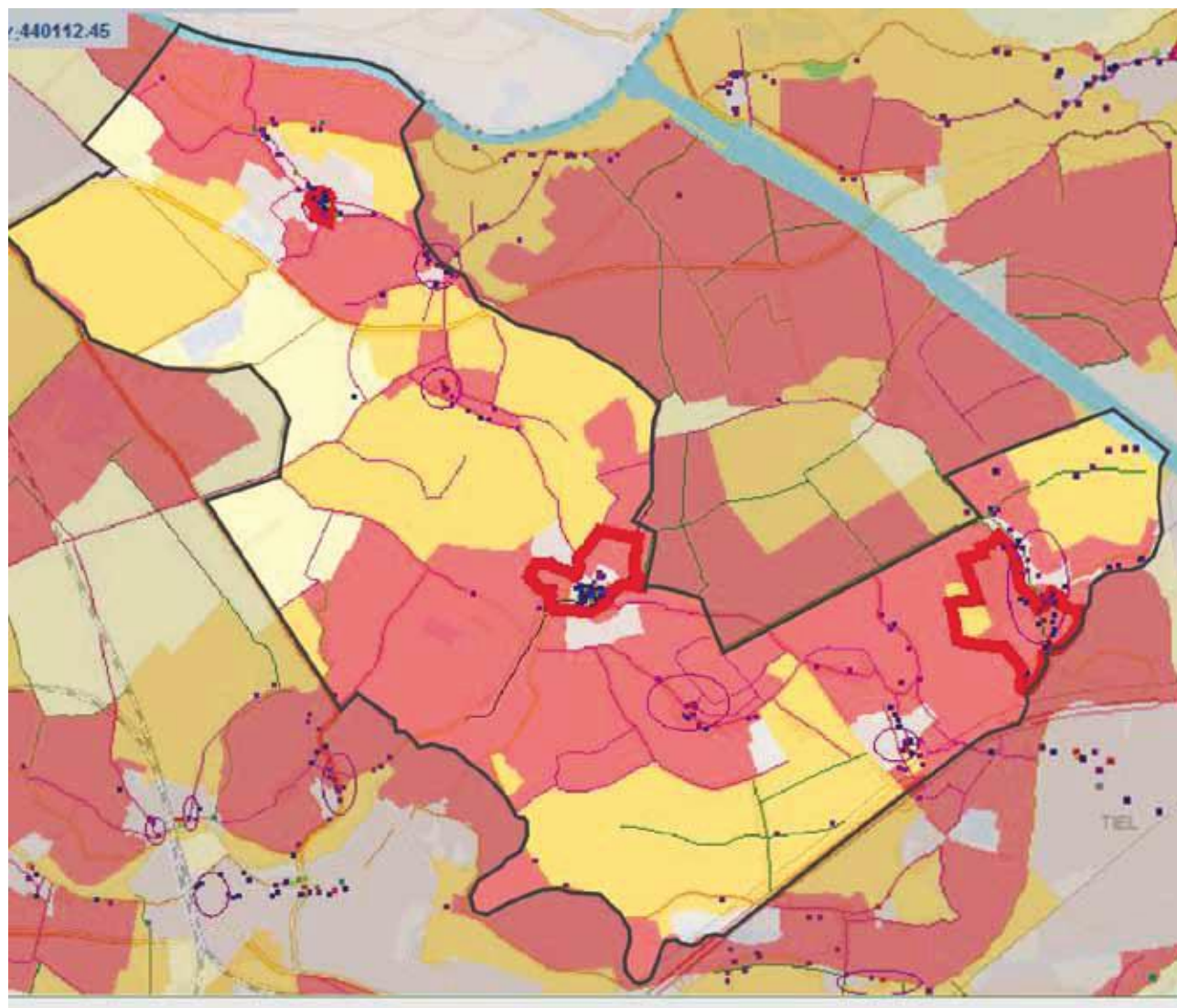
middelhoog

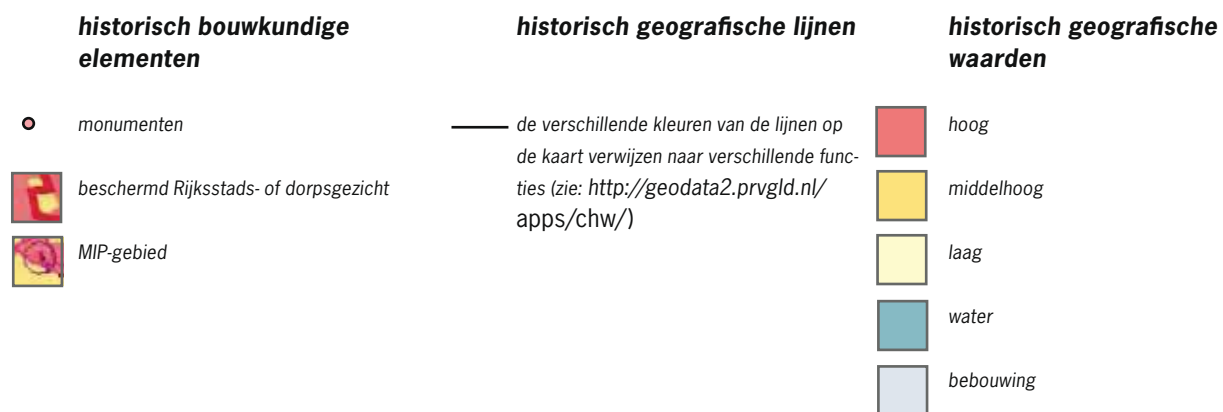
laag

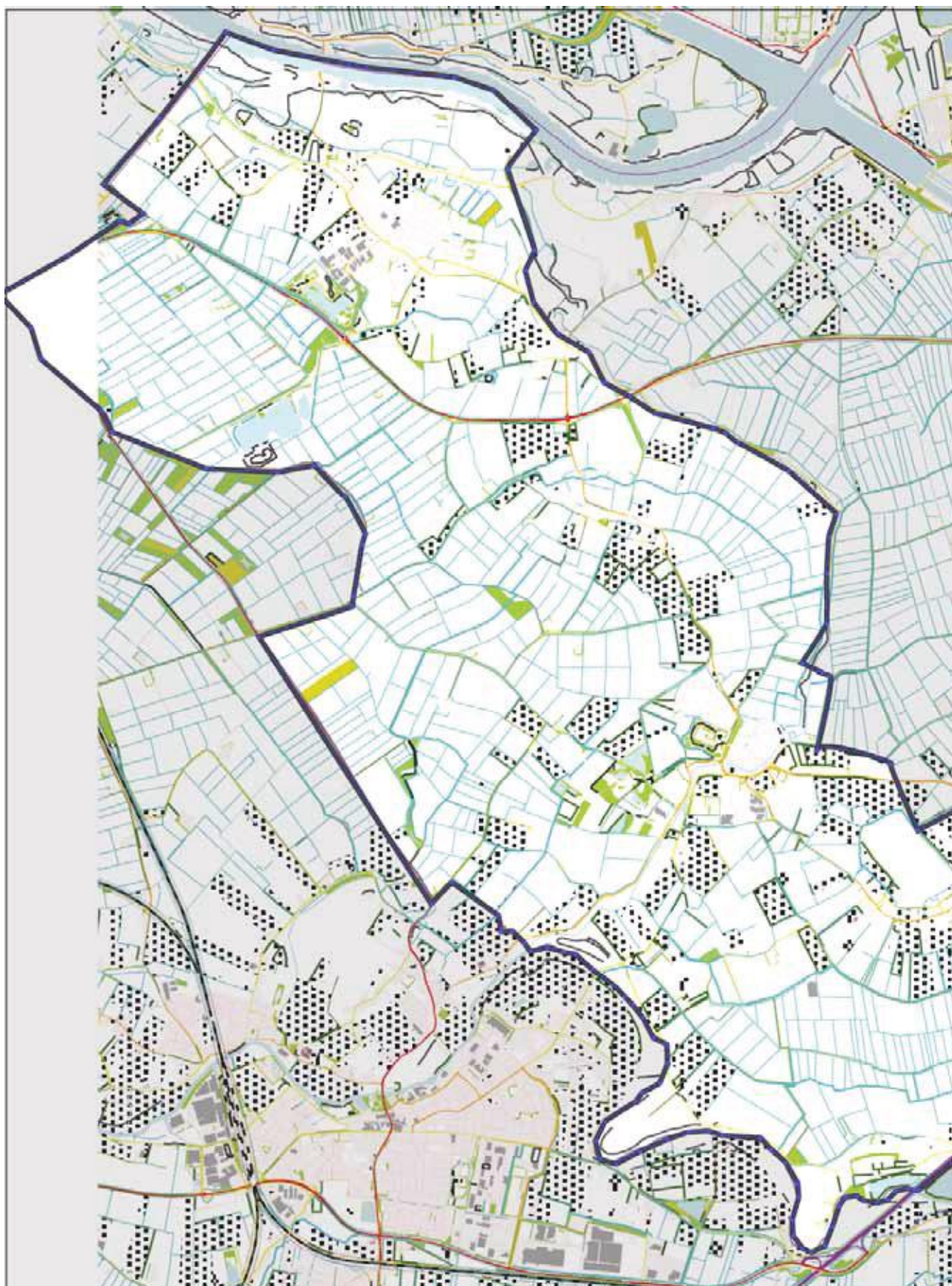

water

3. landschapshistorie en monumenten (zie verder: <http://geodata2.prvgld.nl/>)

4. landschapselementen

lijnelementen

sloot breedte < 3m

sloot breedte 3-6m

haag?

bomenrij?

talud/ wal/ kade

hoofdweg

regionale weg

vlakvormige elementen

fruitkwekerij

loofbos

populierenboss

water

4 Te ontwikkelen kwaliteiten

In dit hoofdstuk te ontwikkelen kwaliteiten (o.a. gebaseerd op de Structuurvisie 2009-2019) is in drie deelkaartjes aandacht besteed aan:

- kaart 5: Themakaart Wonen en werken

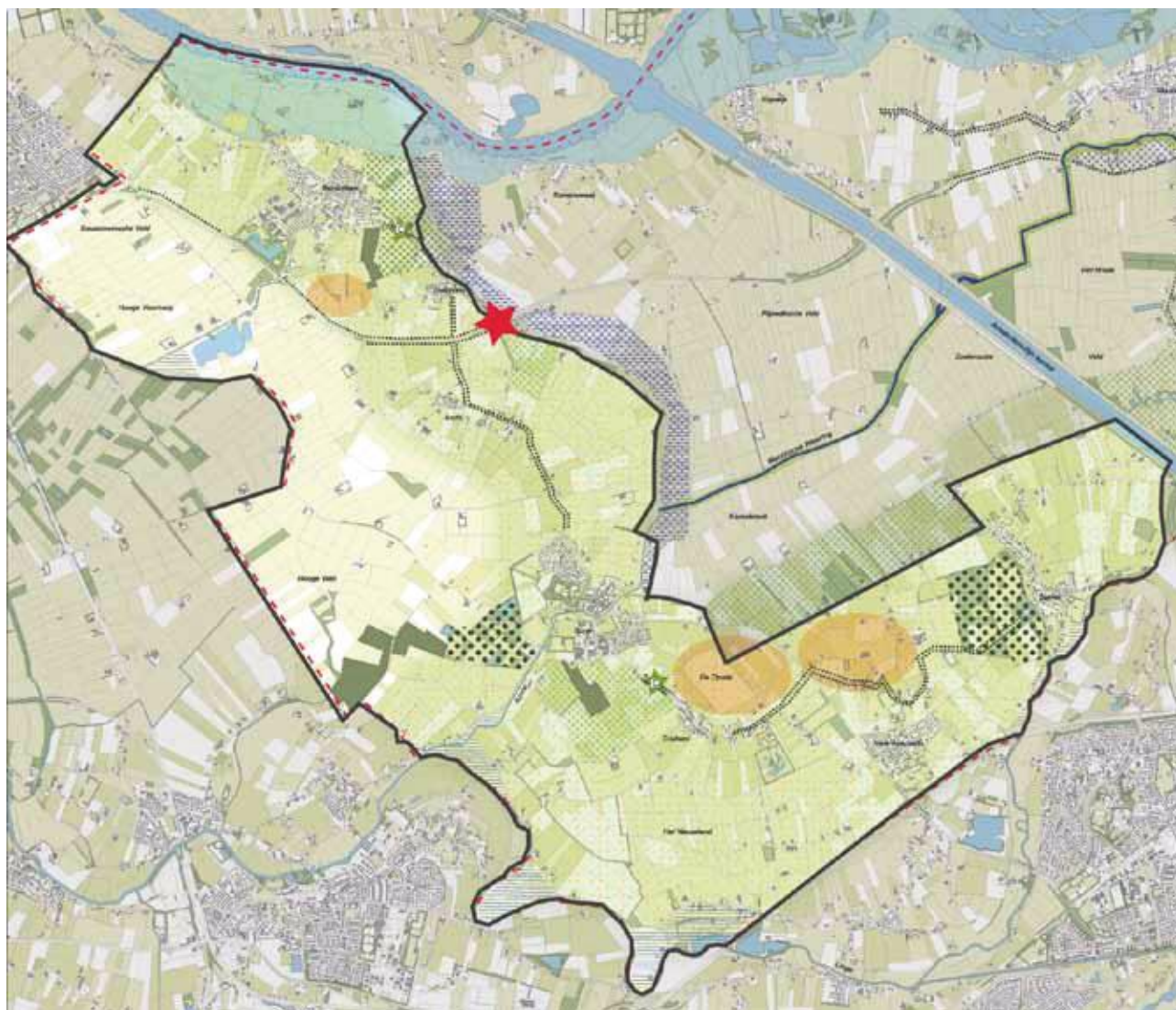
- landschappelijke versterkingszones
- harde en zachte contouren
- ontwikkellocaties landschappelijk inpassen
- windmolens

- kaart 6: Themakaart Bezoeken en beleven

- categorie Landschap en groen
- categorie Recreatie
- creëren groene buffer
- gewenste ommetjes
- landschappelijke pijnpunten aanpakken
- landschappelijk waardevolle zichtlijnen (zie ook kaart Visie Landschap op p. 75 van Structuurvisie)
- recreatieve ontwikkelingen ??
- projecten die goed gelokaliseerd kunnen worden
- centrumontwikkelzone recreatie en ontgrondingen
- recreatieplas landschappelijk inpassen
- bijzondere recreatieve mogelijkheden landschappelijk inpassen
- ontwikkelzone cultuur en recreatie
- creëren groene buffer

- kaart 7: Themakaart Landschap natuur en water

- categorie Landschap en groen
- categorie Natuur
- eenheden Natuurbeheersplan 2011 gegroepeerd: agr. nat.beheer, nieuwe natuur, bestaande natuur, ecol verb z, landschapspakketten

7. water en landschap

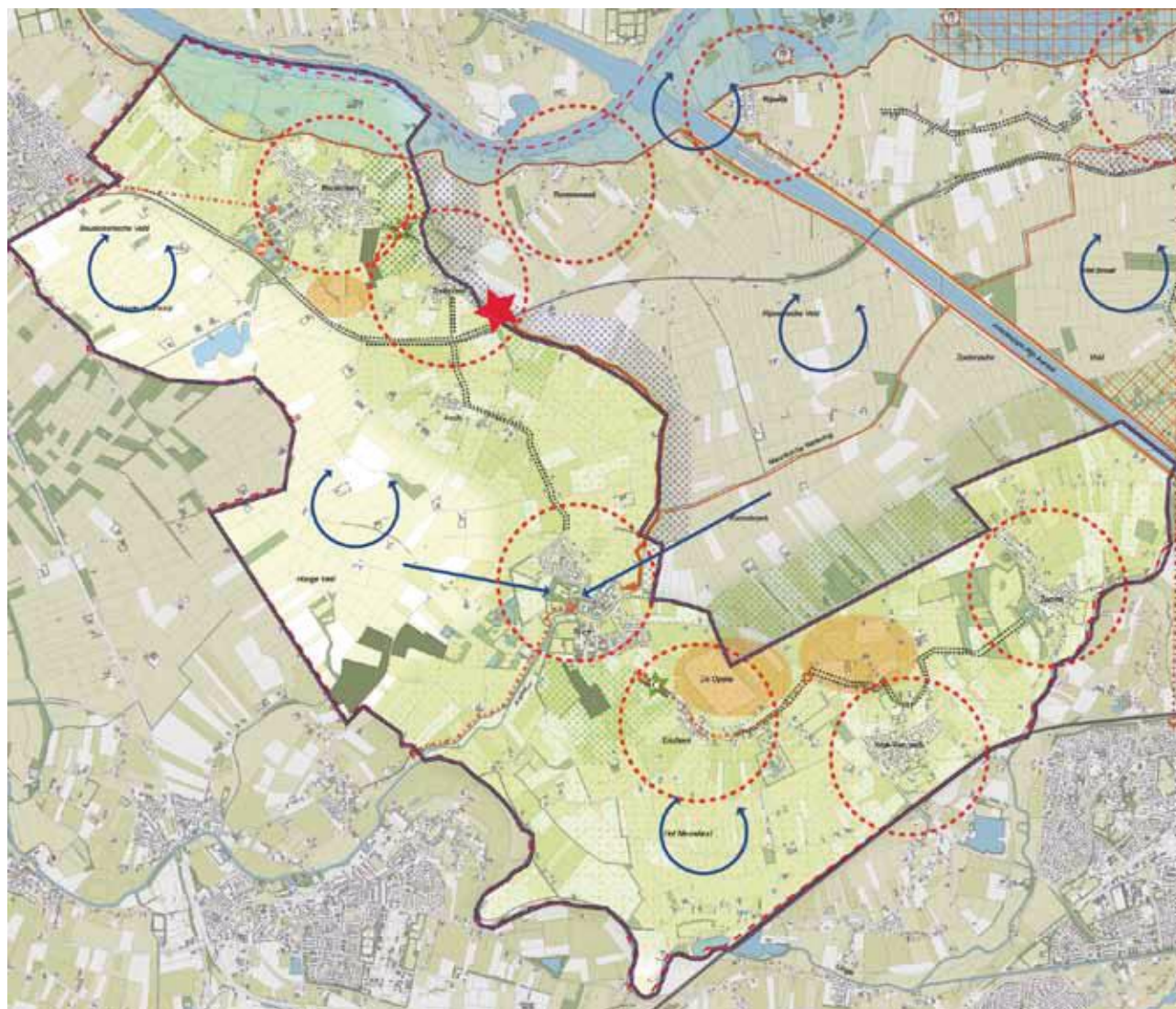
creëren groene buffer

bos en natuur

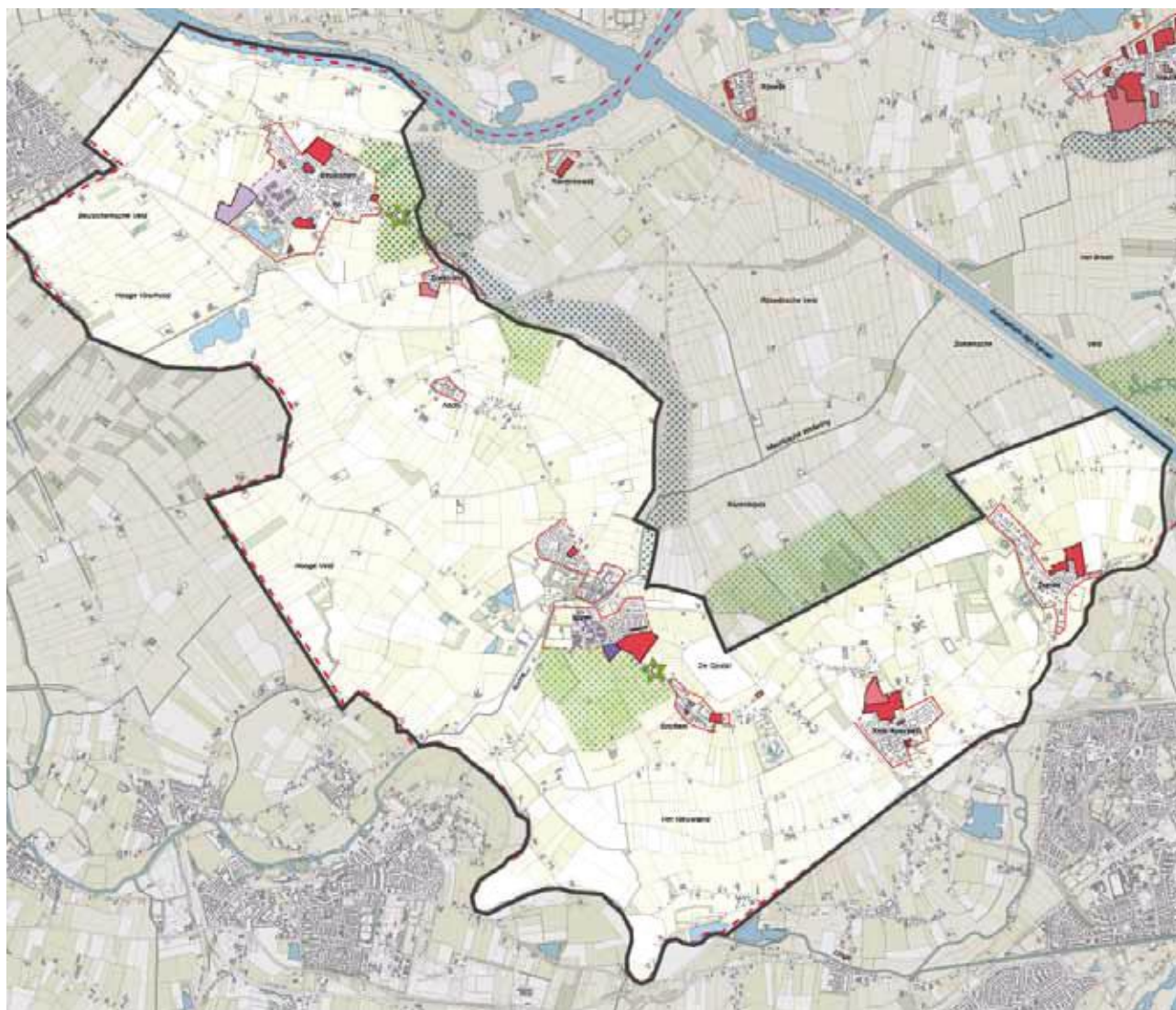
ontwikkelzone natuur en waterberging

6. bezoeken en beleven

	uiterwaarden		creëren groene buffer
	kromakker/esdek		recreatieve verbinding
	landgoed		versterken fietsverbinding
	bestaande laanbeplanting		gewenste dorpsommetjes
	versterken laanstructuur		landschappelijk pijnpunt
	ontwikkelzone cultuur en recreatie *		
	openheid en zichtlijnen		

* landschappelijk inpassen

7. wonen en werken

harde contour

zachte contour

ontwikkellokatie woningbouw tot 2010*

ontwikkellokatie woningbouw na 2010*

bestaand bedrijventerrein

ontwikkellokatie bedrijventerrein tot 2015*

ontwikkellokatie bedrijventerrein na 2015*

creëren groene buffer

landschappelijke versterkingszone
'rivieroeverwallen' (zie hoofdstuk 6)

landschappelijke versterkingszone
'stroomruggen' (zie hoofdstuk 6)

* landschappelijk inpassen

5 Mogelijke instrumenten en regelingen

5.1 | Open voor samenwerking en betrouwbaar

De gemeente zal zich in de geest van het LOP actief opstellen ten opzichte van mensen, instanties en bedrijven om ze te stimuleren met hun initiatieven aan te sluiten bij de landschapsvisie.

De gemeente wil initiatiefnemers zoals agrarisch ondernemers, mensen die in het buitengebied willen wonen en dorpsbewoners inspireren hun eigen initiatieven op de goede plekken en aansluitend op de gewenste landschapsontwikkeling te laten landen.

Gemeente en initiatiefnemers zoeken samen naar een aansluiting bij de karakteristiek van hun eigen landschap. Verevening kan privaat profijt en publiek belang samen op laten gaan. De landschaps-ensembleboeken bieden daarvoor een handleiding.

Het is van groot belang dat de gemeente zich een betrouwbare overheid toont met dit LOP. Hiertoe dient een goede organisatie voor de begeleiding van initiatieven opgezet te worden. Bij het nader bekijken van de mogelijkheden kan een landschapsfonds een ideaal middel blijken (zie hoofdstuk 6).

5.2 | Stimuleringsregeling landschapselementen

In dit LOP worden per deelgebied ambities en soorten gewenste typerende landschapselementen genoemd. De ambitie is om tussen 5 en 10% van het totale areaal aan buitengebied uit dergelijke landschapselementen te laten bestaan. Met name op terreinen die niet bij de landbouw in gebruik zijn komen nu reeds relatief veel landschapselementen voor, zoals wegbeplantingen, bosjes en natuurterreinen, erfbeplantingen, etcetera.

Het LOP wil met name agrariërs stimuleren de mogelijkheden de landschappelijke ambities van het LOP mee te realiseren en daaraan een stuk inkomen over te houden. Er kan gekozen worden voor de ambitie om 3% van het agrarisch grondgebied in de Gemeente Buren een landschappelijke functie te geven.

Het agrarisch grondgebied beslaat momenteel ongeveer 11.653 ha. 3% daarvan is 350 ha. Bij een gemiddelde breedte van 7 m spreken we over 500 km aan bomenrijen, hagen, wandelstroken, rietoevers enzovoorts.

In de systematiek van de groenblauwe diensten is het mogelijk om een vergoeding te geven voor de grond (een agrariër produceert dan geen gras of andere gewassen, maar "landschap"). Daarnaast zijn er vergoedingen voor beheer. Ook aanleg kan apart vergoed worden. Een groot deel daarvan wordt door de Provincie bekostigd.

Het bedrag dat de gemeente voor de groenblauwe diensten bijeen kan brengen dient aangevuld te worden. Hiertoe zijn ook Provinciale regelingen in ontwikkeling. Dat bedrag komt dan praktisch geheel ten goede aan agrariërs die het voor een groot deel ook weer in de streek investeren voor het beheer en onderhoud van het landschap. De verwachting is dat ook het Gemeenschappelijk LandbouwBeleid van de Europese Unie hier veel meer nadruk op zal gaan leggen en deze regeling dus de weg effent voor een efficiënte overgang van de agrarische sector naar dit beleid.

Daarnaast draagt het direct bij aan een aantrekkelijk landschap, waarvan de recreatieve ontwikkeling in het gebied zeker ook profiteert: bloeiende (hoogstam)boomgaarden, hagen, wandelpaden en bomen-

rijen zorgen ervoor dat zowel recreanten van buitenaf als de eigen bevolking kan genieten in het buitengebied van Buren.

5.3 | Regeling 'nieuwe landgoederen'

In de gemeente is reeds langer een regeling voor het stichten, aanleggen en duurzaam beheren van nieuwe landgoederen van kracht. Als een initiatiefnemer aan een aantal voorwaarden voldoet krijgt deze medewerking van de gemeente bij het realiseren van een beperkt aantal woningen. Die voorwaarden bestaan ondermeer uit de realisatie en het beheer van 10 hectare nieuwe natuur, een landschapsontworp van kwaliteit en een landschappelijke inpassing van de nieuwe bebouwing.

5.4 | Zoekzones landschapsversterkend bouwen

In het kader van dit LOP is het beleid uitgewerkt voor de landschapsversterkingszones zoals die zijn aangegeven in die Structuurvisie. Dit beleid met landschapsversterkingszones bouwt voort op de planvorming die de laatste in regionaal verband wordt ontwikkeld.

Deze beleidsnotitie is afgestemd op de reeds bestaande gemeentelijke regeling voor Nieuwe Landgoederen. Anders dan bij nieuwe landgoederen, waar het in de eerste plaats gaat om hectares nieuwe natuur, gaat het bij de landschapsversterkingszones niet in de eerste plaats om de aanleg van nieuw bos of nieuwe natuur. De opgave is breder dan dat.

Het gaat hier om de versterking van het landschap als geheel, dus ook om de esthetische betekenis, om de belevingswaarde en om de functie voor de gebruikers van het landschap. In deze notitie wordt deze brede opgave gebiedsgericht uitgewerkt.

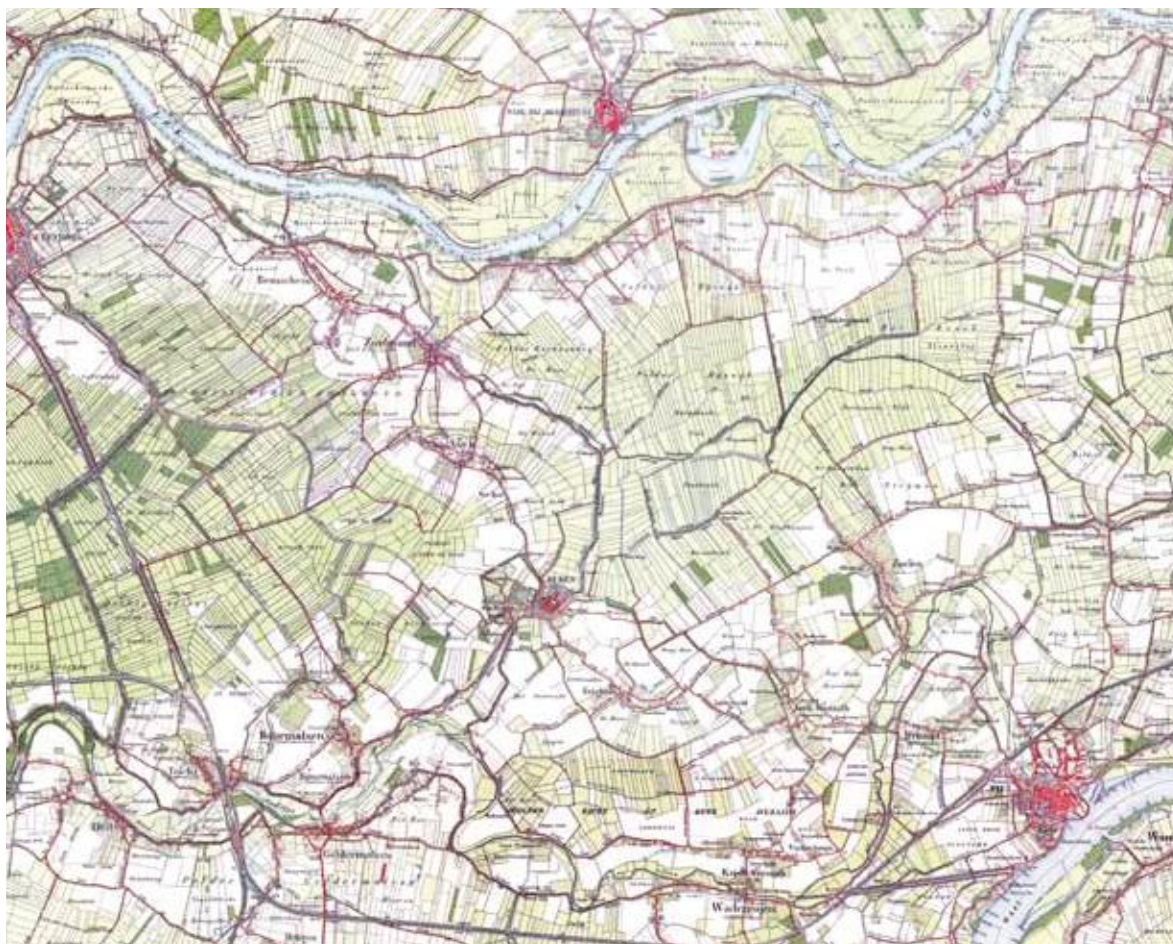
Het beleid voor de zoekzones landschapsversterkend bouwen heeft als doel om verspreid over de komende 10 jaar, behalve de overkoepelende landschapsverbeteringsopgaven, ook een aantal voor het landschap belangrijke bonusprojecten te laten realiseren. Hierbij wordt ingespeeld op particuliere initiatieven.

Bouwen op slechts enkele plekken

Idee achter het systeem is dat landschapsversterking mogelijk gemaakt kan worden door in het buitengebied woonbebouwing toe te staan - onder specifieke voorwaarden en op een beperkt aantal daarvoor geschikte plaatsen, bij voorkeur in de zoekzones. Enerzijds zal die nieuwe bebouwing en het erf een versterking van het landschap moeten betekenen. De kwaliteit van de inpassing in het landschap wordt getoetst aan het vigerend beleid en de welstand. Anderzijds dient de initiatiefnemer - eerst - een bijdrage te leveren aan de volgens de Structuurvisie en het LOP gewenste landschapsverbetering buiten de bouwkegel en het erf.

5.5 | Overige regelingen

- Subsiestelsel Natuur en Landschap (SNL); via Provincie Gelderland. Dit stelsel is nog maar gedeeltelijk in werking en is de opvolger van Programma Beheer met de Provinciaal Subsiestelsel Natuur (PSN) en de het Provinciaal Subsiestelsel Agrarisch Natuurbeheer

Vergelijk ter inspiratie eens de topografische kaart rond 1900 (boven) die van 2007 (onder).

(PSAN). Onder dat laatste is het ook mogelijk voor landschapselectementen subsidie te ontvangen. In 2011 is de regeling in Gelderland tijdelijk opgeschort voor nieuwe landschapsprojecten.

- regeling Gemeentelijke Landschapsprojecten voor wegwerken van éénmalig achterstallig onderhoud of nieuwe investeringen in het landschap: via Gemeente Buren, gesubsidieerd door de Provincie Gelderland
- Tenslotte is er de hoop dat ook in de nieuwe opzet van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB) van de Europese Unie een stimulans uitgaat naar landschappelijke waarden in het agrarisch cultuurlandschap. Dat is echter op dit moment nog onduidelijk.

Natuurlijk zijn er nog andere mogelijkheden. Voor kleine projecten kan soms particuliere financiering plaatsvinden. Ook kunnen soms landschapsprojecten worden gerealiseerd door meekoppeling met ingrepen in bijvoorbeeld infrastructuur door rijk, provincie, gemeente of waterschap. Voor grote projecten kan ook gezocht worden naar andere financieringsmogelijkheden, bijvoorbeeld Leader+. De mogelijkheden om via het Nationaal Landschap of het Provinciaal waardevol landschap middelen te verkrijgen zijn ten tijde van de opstelling van dit LOP niet groot.

6 Bonusprojecten bij de zoekzones voor landschapsversterkend bouwen

6.1 | Inleiding

Het beleid voor de zoekzones landschapsversterkend bouwen heeft als doel om verspreid over de komende 10 jaar, behalve de overkoepelende landschapsverbeteringsopgaven, ook een aantal voor het landschap belangrijke bonusprojecten te laten realiseren. Hierbij wordt ingespeeld op particuliere initiatieven.

Bouwen op slechts enkele plekken

Idee achter het systeem is dat landschapsversterking mogelijk gemaakt kan worden door in het buitengebied woonbebouwing toe te staan - onder specifieke voorwaarden en op een beperkt aantal daarvoor geschikte plaatsen, bij voorkeur in de zoekzones. Enerzijds zal die nieuwe bebouwing en het erf een versterking van het landschap moeten betekenen. De kwaliteit van de inpassing in het landschap wordt getoetst aan het vigerend beleid en de welstand. Anderzijds dient de initiatiefnemer - eerst - een bijdrage te leveren aan de volgens de Structuurvisie en het LOP gewenste landschapsverbetering buiten de bouwkaal en het erf.

Investeren in landschap in ruil voor woningbouw

Deze visie maakt het mogelijk om het gewenste doel, het versterken van het landschap, te koppelen aan het vrijkomen van financiële middelen als gevolg van woningbouw. Er zijn mogelijkheden om op daarvoor aangewezen plekken woningen te bouwen indien de initiatiefnemer bereid is om het landschap te versterken. In principe gebeurt dat rechtstreeks: diegene die de bebouwing realiseert zorgt ook voor realisatie van de landschappelijke versterking. Dit dient te gebeuren volgens de richtlijnen die in deze notitie (als onderdeel van het LOP) beschreven staan. In bijzondere gevallen kan de prestatie in natura (aanleg landschap) vervangen worden door een financiële bijdrage aan het landschapsfonds van de gemeente. Met deze middelen realiseert de gemeente vervolgens de doelen zoals in het LOP beschreven staan. In het uitvoeringsprogramma staat welke projecten dit de komende 4 jaar zijn.

Voortbouwen op vigerend beleid nieuwe landgoederen

Aan initiatiefnemers wordt gevraagd om een bedrag van ca. 90.000 euro (per woning) te investeren in het landschap. Dit bedrag is gerelateerd aan de waarde van de prestatie die een initiatiefnemer voor een nieuw landgoed volgens het vigerende gemeentelijke beleid dient te leveren. Om aanpassingen van het prijsniveau mogelijk te maken wordt hiervoor een stelsel met bonuspunten ingevoerd. Per wooneenheid dienen 100 bonuspunten gehaald te worden.

Het is geen doel op zich om in de landschapsversterkingszones een hele reeks aan woongebouwen te realiseren, zeker niet op plekken waar dat misstaat, of op een manier die niet bij het landschap past.

Bonuspunten kunnen verdiend worden door een bijdrage aan de landschapsversterking te leveren:

- * door het realiseren van een aantal projecten die voortkomen uit de Structuurvisie
- * door een versterking van de landschapsstructuur door aanleg en beheer van landschapselementen aanvullend op zo'n project.

Bonuspunten voor specifieke bonusprojecten

In de LOP-notitie over de zoekzones staan enkele projecten omschreven die veelal rechtstreeks aan één of meerdere zoekzones zijn te koppelen zijn en zijn gebaseerd op de Structuurvisie Buren 2009-2019. Een initiatiefnemer kan door realisatie van zo'n project bonuspunten verdienen.

De bonusprojecten zijn te verdelen over drie thema's:

- * *Koninginnegaarden* als invulling van de gewenste groene buffers tussen dorpen;
- * *Langzame routes en overbruggingen van het snelverkeer* als manier om de gewenste recreatieve verbindingen en fietsverbindingen en daaraan gekoppelde voorzieningen te realiseren;
- * *Leefbare linten* als werkwijze om de leefbaarheid en de eigenheid van de buurtschappen bij Ingen en Lienden een impuls te geven.

Bonuspunten voor landschapselementen uit het bouwpakket

Aanvullend op de bonusprojecten zijn er bonuspunten te behalen door het duurzaam regelen van de aanleg en het beheer van landschapselementen die zorgen voor:

- * dooradering van het productielandschap met natuur die in (agrarische) bedrijfsvoering past of er zelfs bedrijfseconomisch een aanwinst voor is;
- * vergroten van de toegankelijkheid voor 'langzaam verkeer' van het landschap (bijvoorbeeld dorpsommetjes);
- * voorsorteren op de klimaatverandering, wat zich met name uit in de wateropgave voor het gebied volgens de reeks, vasthouden, vertragen, (tijdelijk) bergen;

Altijd een groen erf met kwaliteit

Als eis geldt altijd dat het private erf met de bouwkael (0,25 – 1,00 ha) ingepast wordt in het landschap met voor het deelgebied kenmerkende inrichtingselementen (zie ensemblewerkboeken). Het erf met bouwkael telt dus niet mee voor de te behalen bonuspunten.

In het landschapsensemble Buren's historisch rivierenlandschap liggen twee zoekzones waar een Koninginnegaard of Leefbaar lint wordt voorgesteld.

Een belangrijke langzame routes en overbrugging in dit landschapsensemble loopt over de Aalsdijk. Een in het oog springend onderdeel daarvan is 'de nieuwe strooppot': een langzaam-verkeerbrug over de provinciale weg daar waar deze de Aalsdijk kruist.

De kwaliteit van het erf (ruimtelijk, landschappelijk en architectonisch) wordt getoetst op drie niveaus:

1. op het niveau van het landschap biedt deze notitie randvoorwaarden voor de lokatiekeuze;
2. op het niveau van het erf, bieden de werkboeken bij het LOP richtlijnen voor de inpassing in het landschap;
3. op het niveau van het gebouw is de welstandsnota toetsingsinstrument en biedt deze notitie inspiratie. Eén wooneenheid staat voor max 750 m³ inhoud.

*Het gaat erom dat eerst het landschap versterkt wordt
en dat als bonus daarvoor*

op een zeer beperkt aantal plekken

een beperkt aantal wooneenheden

kunnen worden gerealiseerd

op zo'n manier dat het in het landschap en bij de bedrijvigheid eromheen past.

6.2 | Koninginnegaard met uitzicht bij de driesprong (zoekzone Beusichem)

In deze zoekzone kan één van de vier 'Koninginnegaarden met apeltjes van Oranje' gerealiseerd worden door het aanleggen van een aubadeplaats in vorm van een boomgaardje met een uitzichtpunt over het agrarisch cultuurlandschap naar de Aalsdijk/Schaarsdijk op de driesprong. Zo kan bewerkstelligd worden dat hier een groene buffer tussen de dorpen duurzaam in stand wordt gehouden.

Zo kan het 'belvedere' op de driesprong van Dorpsstraat, Molenweg en Schaardijksweg als fraaie scherpe (groene) afronding van de Beusichemse dorpsrand versterkt en verbijzonderd, worden.

De bedoeling is om zo van de oostelijke en noordelijke dorpsrand van Beusichem een actieve betekenisvolle ruimte te maken. Deze ruimte (tussen de Lekdijk, Schaardijkseweg en de Engweg) blijft in de basis agrarisch, maar moet toegankelijk worden gemaakt voor omwonenden en zo open mogelijk blijven.

De mogelijkheid om de schoonheid van het landschap bij deze oranjejaard te ervaren kan nog worden versterkt door het aanleggen en beheren van een samenhangend patroon van (eenvoudige) wandelpaden en landschapselementen (dreefgaarden) vanuit de gaard naar het dorp, de Lekdijk, Schaardijkseweg (over het noordelijkste deel van de Aalsdijk) en Engweg (evt tot en langs waterloop).

Op deze manier moet voorkomen worden dat de bebouwing van Beusichem en Zoelmond aan elkaar groeit door naast een groene afronding van beide dorpen, ook de bermen van de weg, in het tussengebied, vrij te maken van andere dan laanbeplanting. Het verwijderen van heesters zal de ervaring van uitzicht, als een 'pauze' maximaliseren. Daarbij is het van belang om de (agrarische) kavels tussen de dorpslinten van Beusichem en Zoelmond als open ruimte te beheren met blijvende zichtlijnen tussen de erven door naar het omliggend landschap.

A. Opgave:

In deze zone is de landschapsversterking naast de algemene LOP-opgaven gericht op het creëren van een betekenisvolle (toegankelijke, open en karakteristieke) ruimte tussen de oostelijke en zuidelijke dorpsrand en de Lekdijk, Schaardijkseweg en Engweg en het duurzaam voorkomen dat de bebouwing van Beusichem en Zoelmond aan elkaar groeit.

B. Hoe:

1. Door de aanleg van een aubadeplaats in een koninginnegaard versterken van het 'belvedere' op de driesprong van Dorpsstraat, Molenweg en Schaardijksweg als fraaie scherpe (groene) afronding van de twee dorpslinten.
2. Aanleggen en beheren samenhangend patroon van (eenvoudige) wandelpaden en landschapselementen vanuit het dorp naar de dijk, Schaardijkseweg en Engweg (evt tot en langs waterloop).
3. Duurzaam in standhouden beheren van de kavels tussen de dorpslinten van Beusichem en Zoelmond als open ruimte met zichtlijnen tussen de erven door naar het omliggend landschap;

C. Organisatie

Financiering/realisatie door initiatiefnemers ter verkrijging van medewerking aan nieuwbouw in deze zone.

Ad 1. In samenspraak met de gemeente, dorpsraden en eigenaars aanliggende gronden.

Ad 2. Aanleg en beheer via gemeentelijke en provinciale stimuleringsregelingen met langdurig contract op eigen gronden of door derden. Keuze van tracé's zo mogelijk in samenspraak met dorpsraden. Openheid vastleggen in bestemmingsplan.

Ad 3. Als land van eigenaars van de nieuwe wooneenheden of als groenblauwe dienst met langdurig contract door derden.

In het zuid-oosten van de zoekzone breidt het bestaande landgoed uit. Bij de driesprong kan de koninginnegaard gerealiseerd worden met uitzichten over het met geel aangegeven gebied. Extra bonuspunten kunnen verdiend worden door aanleg en beheer van wandelpaden met landschapselementen (dreefgaarden en doornenroosingsels) vanuit het dorp.

D. Mogelijke prestaties

200 bonuspunten te verdienen door:

- * realisatie van koninginnegaard met belvedere op driesprong;
- * realisatie en beheer van dorpsgaarden en panoramakavels;

en daarop aanvullend 100 bonuspunten door:

- * realisatie en beheer van dreefgaarden en doornenroosingsels;
- * herstel, versterking en beheer laanbeplanting van vroegere landhuizen en bermen

E. Aantal nieuwe wooneenheden:

Maximaal 3 wooneenheden in één gebouw aan NO-rand Beusichem

F. Specificaties gebouw en erf

- * 1 kavel ontsloten voor autoverkeer vanuit dorp – niet aan Schaarwijkweg alseigentijdse dorpsbuitens met uitzicht naar oosten en noorden
- * in lijn met (en onderdeel van) patroon van gaarden en singels op stroomrug/oeverwal.
- + aansluiten op gemeentelijk welstandsbeleid

minimaal 300 en en maximaal 400 bonuspunten

De landschapsversterkingszone aangevuld met andere instrumenten versterking moeten genereren voor de complete dorp Erichem en de waaivormige kavelstructuren eromheen. Het zichtbaar houden van kromakkers is maatwerk. Rond 1825 bestond de Opstal uit circa 10 s-vormige percelen. Nu wordt het kennelijk door 1 grondgebruiker als akker gebruikt met als gevolg dat de kromakkers niet meer zichtbaar zijn. Met de landschapsversterkende maatregelen kunnen de kromakkers zichtbaar en (weer) beleefbaar zijn. Daarnaast kan de stervormige belijning in de verkaveling met Opstal als middelpunt en de Erichemse weg en de Weg Buren -A15 als buitencirkel zwaarder aan worden gezet, o.a. door de koninginngaard

6.3 | Koninginnegaard voor behoud kromakkers en uitzichten

Het idee in deze zoekzone is om een betekenisvolle ruimte tussen de zuidelijke dorpsranden van Buren en Erichem te creëren en het voorkomen dat de bebouwing van Buren en Erichem aan elkaar groeien. In deze zone en haar omgeving liggen ook cultuurhistorisch waardevolle kromakkers. Het is de bedoeling dat dit landschap beter toegankelijk wordt en dat de allure van landgoederen in combinatie met historisch kromakkerlandschap wordt hersteld en versterkt.

De koninginngaard zou hier kunnen bestaan uit een strook van tien meter aan iedere kant van de Erichemseweg die door een landschapskunstenaar als aubadeplaats wordt ingericht, een aubade aan de koninginnen, maar vooral ook aan het landschap van de kromakkers waarvan de gebogen lijnen tot in de aubadeplaats doorlopen. Vandaaruit kan aan beide zijden over het kromakkerlandschap worden uitgekeken o.a. naar Oranjestad Buren. Laat het landschap hier een ingetogen koninklijk tintje krijgen. Zo wordt het een landschappelijke versie van de Oranjobomen zoals die in de vorige eeuw op veel plaatsen is geplant.

De omgeving kan hier op aansluiten door het ontwikkelen van een landgoedbosstructuur, als spiegel van de landgoedgordel ten noorden van Buren. Hieraan gekoppeld kan een samenhangend patroon van (eenvoudige) wandelpaden en landschapselementen worden aangelegd en beheerd: langs de bebouwingsranden, vanuit Buren-zuid en Erichem, door het omliggende cultuurlandschap.

De kromakkers vormen daarbinnen een open ruimte met zichtlijnen naar buiten toe. Deze (agrarische) gronden zullen beheerd moeten worden, zodanig dat eventuele gewassen en/of landschapselementen van geringe hoogte blijven, en dat de open ruimte (van Erichemsewal tot aan de Opstalstraat) als zodanig blijft domineren waarin de gebogen lijnstructuren van de kromakkers maximaal beleefbaar blijven.

A. Opgave

In deze zone is de landschapsversterking naast de algemene LOP-opgaven gericht op het creëren en behouden van een betekenisvolle ruimte (toegankelijk en met de allure van landgoederen) tussen de zuidelijke dorpsranden van Buren en Erichem en het voorkomen dat de bebouwing van Buren en Erichem aan elkaar groeien.

B. Hoe

1. Aanleggen en beheren van een Koninginnegaard langs de Erichemseweg tussen de bebouwde kommen van Buren en Erichem;
2. Aanleggen en beheren samenhangend patroon van (eenvoudige) wandelpaden en landschapselementen vanuit Buren-Zuid en Erichem langs de bebouwingsranden en door het omliggende cultuurlandschap.
3. Duurzaam in standhouden beheren van de kavels van Erichemsewal tot aan Opstalstraat (dat is deel van Erichemsewal op stroomrug) met kromakkers als open ruimte met zichtlijnen tussen de erven door naar het omliggend landschap;
4. Ontwikkelen van een landgoedbosstructuur als spiegel van de landgoedgordel ten noorden van Buren.

C. Organisatie

Financiering/realisatie door initiatiefnemers ter verkrijging van medewerking aan nieuwbouw in deze zone.

Ad 2. Via gemeentelijke en provinciale stimuleringsregelingen op eigen gronden of door derden. Keuze van tracé's zo mogelijk in samenspraak met dorpsraden.

Ad 3. Als (over-)land van de nieuwe wooneenheden of als groenblauwe dienst door derden. Openheid vastleggen in bestemmingsplan.

Ad 4. Als (over-)land nieuwe wooneenheden in landgoedstructuren.

In het westen en zuiden van de zoekzone worden landgoedeën ontwikkeld. De koninginngaard kan gerealiseerd worden met uitzichten over het met geel aangegeven gebied zodat vanaf de openbare gaard langs de weg uitzicht over de krommekers mogelijk blijft.

D. Mogelijke prestaties

300 bonuspunten te verdienen door:

- * Aanleg en beheer koninginngaard en zoomgaarden (minstens 5 rijen), doornenroosingels en dreven via gemeentelijke en provinciale stimuleringsregelingen op eigen gronden of door derden. Keuze tracé's zo mogelijk in samenspraak met dorpsraden.
- * Aanleg en beheer dorpsgaarden
- * Behoud en beheer van panoramakavels bestaande uit krommekers (langs de Erichemseweg en op de Opstal) met zichtlijnen naar het omliggend landschap;
- * Aanvullend kunnen nog 100 bonuspunten worden verdiend als oude slingerende verkavelingsstructuur op de Opstal hersteld wordt.

E. Aantal nieuwe wooneenheden

Nieuwe wooneenheden met erven kunnen als groene afronding in de zuidelijke dorpsrand van Buren worden gesitueerd: maximaal 4x1 wooneenheid bij Buren aan zuidkant weg

F. Specificaties gebouw en erf

Aansluiten op gemeentelijk welstandsbeleid

- * bebouwing 3 wooneenheden aan de Erichemse Weg

Trefwoorden:

- * aan Erichemse weg: ingetogen, boomgaard, notenbomen, dorpsgaard, robuust, stevige bosstructuren naast open krommekers

6.4 | De Nieuwe Strooppot: uitzichtbrug herstelt Aalsdijkroute

Om de continuïteit van de Aalsdijk te waarborgen, en deze beleefbaar te maken, is de aanleg en beheer van een langzaamverkeerbrug (an-nex uitkijktoren) bij de kruising van Aalsdijk en provinciale weg, zeer wenselijk.

Deze zoekzone betreft een relatief klein gebiedje aan de Aalsdijk. Op de hoogtekaart is te zien dat het tussen twee stroomruggen ligt, en gemiddeld laag is. Landschappelijk gezien ligt er een kans om in het laagste deel natte hooilanden of een griend aan te leggen en te beheren.

Verder is het van belang om historische elementen aan de Aalsdijk in stand te houden en te beheren: zoals de hoogstamboomgaard, diverse grienden, knotwilgen en wielen.

Spelregels:**A. Opgave of wensbeeld**

In deze zone is de landschapsversterking naast de algemene LOP-opgaven gericht op het realiseren van een loop/fietsbrug over de provinciale weg op de plek waar deze de Aalsdijk kruist. Door middel van deze brug en een enkel nieuw wandelpad vanuit Zoelmond en vanuit Asch wordt de historie van de Aalsdijk als historische dwarsdijk in een roerig en weids rivierenlandschap beleefbaar.

B. Programma van wensen

1. Aanleg en beheer van een langzaamverkeerbrug annex uitkijktoren bij de kruising van Aalsdijk en provinciale weg.

Daarnaast is gewenst:

2. Aanleg en beheer missing links in wandelroutes vanuit Zoelmond en Asch;
3. Omvorming beplanting aan Krupheulstraat zodat meer zicht over de voormalige akkers van de Strooppot ontstaan.
4. Instandhouding en beheer bestaande historische elementen aan de Aalsdijk, zoals hoogstamboomgaard, griend, knotwilgen, wiel

C. Organisatie

Financiering/realisatie programma van wensen door initiatiefnemers ter verkrijging van medewerking aan nieuwbouw in deze zone.

Ad 1. In overleg met provincie, aanwonenden en gemeente.

Ad 2. Via gemeentelijke en provinciale stimuleringsregelingen.

Ad 3 en 4: Via 'adoptie' door initiatiefnemer die beheer en herstel duurzaam regelt.

D. Mogelijke prestaties

300 bonuspunten te verdienen door:

* ontwerp, aanleg en beheer van brug-uitkijkpunt over de N320.

aanvullend 100 bonuspunten te verdienen door;

* realisatie en beheer van missing links in wandelroutes via gemeentelijke en provinciale stimuleringsregelingen op eigen gronden of door derden.;

* herstel en beheer historische elementen aan de Aalsdijk en open akkercomplexen.

E. Aantal nieuwe wooneenheden

* Max 1x max 4 wooneenheden aan Krupheulstraat (geclusterd op

1 | De Aalsdijk is een historische dwarsdijk die het gebied ten westen ervan moest beschermen tegen overstromingen vanuit de polders in het oosten. Op de kaart staat het deel van de Aalsdijk aangegeven tussen Zoelmond en Veldzicht. Veldzicht is een oude boerderij op een woerd, zoals een terpachtige verhoging met boerderij in dit deel van het rivierengebied.

2 | De Aalsdijk loopt in dat gedeelte langs de rand van een stroomrug net als de Haardijk die langs de rand van de stroomrug van Asch loopt.

3 | Aan de zuidwestelijke punt van de stroomrug langs de Aalsdijk ligt vanouds De Strooppot, ook een oude boerderij, waar schijnlijk ook op een woerd. Tussen de stroomruggen zijn weteringen voor de ontwatering van het gebied gegraven.

4 | In de ruilverkavelingen en daarna zijn op drie plaatsen nieuwe boerderijen op de zuidrand van de stroomrug gebouwd.

5 | Ook is aan het eind van de twintigste eeuw de huidige provinciale weg aangelegd en ingeplant. Bij de kruising met de Aalsdijk is volgens het LOP een 'landschappelijk pijnpunt' ontstaan. De aan de N320 gekoppelde beplantingen hebben de historie en landschappelijke opbouw van het gebied vrijwel onleesbaar gemaakt. Daarnaast is ook de route over de Aalsdijk verbroken. Zoelmond is los van de Aalsdijk komen te liggen.

6 | Dit is de voornaamste reden waarom hier een zoekzone voor landschappelijke versterking op de Structuurvisie is gezet. Voorstel is dit 'landschappelijk pijnpunt' op te heffen door de aanleg van een uitzichtbrug.

7 | De particulier die deze uitzichtbrug - die natuurlijk een fraai staaltje van ingenieurskunst moet zijn en De Verse Stroop-pot kan gaan heten - aanlegt krijgt als bonus de medewerking aan de ontwikkeling van maximaal 4 wooneenheden in één wooncomplex in en op een nieuwe woerd ergens in de beplantingsstrook langs de Krupheulstraat. In het kader van de planvorming dient ook een omvorming van die beplantingsstrook plaats te vinden zodat de samenhang van de stroomrug en haar randen beleefbaar wordt. Tesaamen met de bestaande bebouwing kan hier zo aan de Krupheulstraat een gehuchtje ontstaan.

7 Te stimuleren landschapselementen

7.1 | Verevening

In dit hoofdstuk van het werkboek worden per deelgebied van het landschapsensemble een aantal landschapselementen aangegeven die juist in die zone gestimuleerd kan worden. Voor een deel kan de gemeente deze toepassen in haar eigen plannen en het onderhoud van wegen en bermen.

Voor een deel kunnen deze landschapselementen gestimuleerd worden door grondeigenaren hiervoor een vergoeding te geven via de methodiek van een provinciale stimuleringsregeling. Dit gebeurt altijd op vrijwillige basis.

Verevening

Ook bieden de elementen een houvast voor gesprekken over de inpassing van ontwikkelingen in het landschap. Ze kunnen ook in afspraken over verevening betrokken worden.

De vereveningsgedachte houdt in dat initiatieven ten goede moeten komen aan de doelen van de gemeenschap, waaronder het behoud en ontwikkeling van een goed functionerend, maar ook karakteristiek landschap. Per saldo moet ook het landschap (in brede zin) beter worden van de uitvoering van het initiatief, doordat in de omgeving nieuwe gewenste functies worden vervuld en/of karakteristieke en functionele landschapselementen worden aangelegd of hersteld. De deskundigheid van de toepasser van het ensemblewerkboek (landschapscoördinator en gebiedsmakelaar) moet er daarbij voor zorgen dat de verschillende elementen afgestemd zijn op bodem en waterhuishouding, dat ze op een geschikte plaats komen en dat er daarbij sprake is van een zoveel mogelijk functioneel gebruik (zoals waterberging). Dit moet nadrukkelijk in samenspraak met initiatiefnemers, grondeigenaren, gebruikers en belanghebbenden en zo mogelijk ook omwonenden gebeuren. Daarbij dienen de principes van de verevening echter niet te verwateren.

Zo kan bijvoorbeeld naast een agrarisch bedrijfsgebouw dat een andere functie krijgt een pad langs een esrand met beplanting hersteld worden, kan een sloot worden verbreed voor waterberging en ecologische functie en kan een beekdal worden ingericht als een nieuwe recreatieve verbinding. Er worden mogelijkheden gezocht binnen gemeentelijke en provinciale stimuleringsregelingen., zodat de grondeigenaren ook vruchten kunnen plukken van hun grond en arbeid.

Bouwpakket

Iedere zone binnen het landschapsensemble krijgt zo zijn eigen karakteristieke landschapselementen waarmee de eigen identiteit wordt versterkt.

De landschapselementen sluiten aan op het gebiedsplan natuur en landschap, maar zijn daarvan een uitwerking naar het lokale schaalniveau. Getracht is voort te bouwen op de landschapselementen die vanouds voorkomen, maar daaraan een vertaling te geven die aansluit bij het huidige gebruik van het landschap.

Voor ieder landschapsensemble zijn andere landschapselementen karakteristiek. De karakteristieke en functioneel nuttige landschapselementen voor het landschapsensemble zijn opgenomen in het 'bouwpakket'. Ze bestaan uit lijnvormige elementen, die kunnen

De bestaande wandelroutes en ommetjes vanuit de kernen kunnen verbeterd, uitgebreid en kortgesloten worden zodat het historische cultuurlandschap hier nog beter beleefd kan worden.

worden 'verkort' tot min of meer puntvormige elementen en kunnen worden 'verbreed' tot vlakvormige elementen, zoals bijvoorbeeld in een nieuw landgoed. Ze bestaan telkens uit reeksen, die een indruk geven van de variatie die mogelijk is. Het kiezen van de elementen en hun plaatsing is daarom ook geen kinderspel; het blijft een creatief proces waarvoor deskundigheid vereist is, en inzicht in problemen, functies, boomsoorten en hun mogelijkheden en gevoel voor landschap en cultuurhistorie. Zo nodig dienen daarvoor deskundigen ingeschakeld te worden, bijvoorbeeld van ingenieursbureau's of van Landschapsbeheer Gelderland.

Niettemin is in de praktijk gebleken dat het bouwpakket een heel handig instrument is om gesprekken over initiatieven in het buitengebied te voeren, bijvoorbeeld in het kader van verevening.

7.2 | Kwartet als bouwpakket per deelgebied

Binnen het landschapsensemble Buren's historisch rivierenlandschap zijn verschillende deelgebieden onderscheiden (zie hoofdstuk 2). Ieder van die deelgebieden heeft zijn eigen bouwpakket van landschapselementen waarmee ingrepen en ontwikkelingen in het landschap van dat deelgebied kunnen worden vormgegeven.

Kwartetten en kwantiteiten (ruimte maat, oppervlaktebeslag)

Bij de landschapselementen gaan we veelal uit van lijnvormige elementen langs kavelranden en infrastructuur: singels en wallen, boomrijen, rietkragen, plasbermen, ruigtestroken, etc. Deze komen idealiter in een bepaalde maat voor in het landschap, bijvoorbeeld om de 200 meter. Zo'n maat is hier bedoeld, niet als star voorschrift, maar uiteraard als richtlijn en streefbeeld voor de aanleg van landschapselementen. Daarbij is ook het ruimtebeslag gegeven in % van de gehele ruimte.

Bij een hoge dichtheid aan landschapselementen, bijvoorbeeld elzensingels om de 50 m in een kleinschalig, oud slagenlandschap, zal het ruimtebeslag doorgaans hoger zijn dan bij een open landschap met een lage dichtheid. Daar kunnen landschapselementen echter robuuster en breder zijn. Zo is een vierkante kilometer met singels van 20 m breed om de 500 m (noord-zuid en oost-west) bijna 8 ha/100 ha, dus 8%. Daartussen liggen kavels van ruim 23 ha per kavel en een totale lengte aan singels van ca. 4 km/km².

Een vierkante kilometer met de elzensingels van 5 m breed langs kavels van 50 bij 200 m levert een dichtheid op van ca. 12%, bij 100 kavels van minder dan 1 ha en een totale lengte aan singels van 25 km/km².

Het bouwpakket op de volgende pagina's helpt u in uw plannen aan te sluiten bij de karakteristieken en het in de visie beoogde beeld van het deelgebied. Kijkt u hiervoor eerst op de kaart bij paragraaf 2.2 binnen welke landschappelijke zone het terrein valt.

De illustraties op de kwartetkaarten geven een indruk van het type landschapselement dat gewenst is. Per situatie kan hier op worden gevarieerd om maatwerk te kunnen leveren. Daarbij dienen wel minimumeisen aan de grootte en de kwaliteit van de elementen te worden gesteld!

Om te zien of uw plan past binnen het bestaande beleid, is het verstandig te kijken op de website van de provincie Gelderland (www.gelderland.nl) voor een eerste indicatie en contact op te nemen met de gemeente Buren (www.buren.nl).

Zie voor meer informatie over landschap en landschapsontwikkeling ook:

<http://www.landschapsbeheergelderland.nl>

<http://www.catalogusgroenblauwediensten.nl>

<http://www.natuurlijkplatteland.nl>

<http://www.groenloket.nl>

<http://www.nederlandscultuurlandschap.nl>

<http://www.kich.nl>

Iedere zone een eigen bouwpakket

7.3 | Beusichemse waard langs de Lek (1)

Motto:

Struinpad

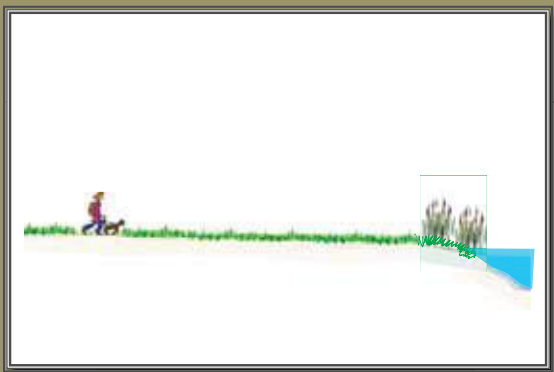
Te stimuleren landschapselementen:

- Lekmeent: openbaar toegankelijke weide met zicht op Lek
- knotwilgen in slootrand
- oversteek: klein bruggetje of loopplank in struingebied
- meidoornsingel: pad langs meidoornhagen
- pad over (zomer)dijkjes door uiterwaarden naar Culemborg

Kwantitatieve ambitie:

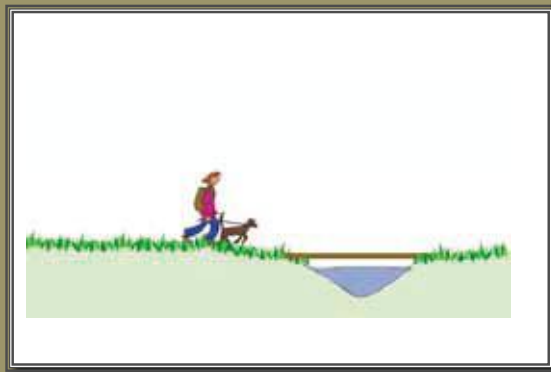
De lijnvormige landschapselementen (oud en nieuw) zouden hier een dichtheid moeten hebben van ca. 10% van het bestaande areaal met een maaswijdte van 100 tot 200 m.

Beusichemse waard uiterwaarden van de Lek

- **Lekmeent:** openbaar toegankelijke weide met zicht op Lek
- **oversteek:** klein bruggetje of loopplank in struingebied
- **meidoornsingel:** pad langs meidoornhagen
- **pad over (zomer)dijkjes** door uiterwaarden van Beusichem naar Culemborg

Beusichemse waard uiterwaarden van de Lek

- **Lekmeent:** openbaar toegankelijke weide met zicht op Lek
- **oversteek:** klein bruggetje of loopplank in struingebied
- **meidoornsingel:** pad langs meidoornhagen
- **pad over (zomer)dijkjes** door uiterwaarden van Beusichem naar Culemborg

Beusichemse waard uiterwaarden van de Lek

- **Lekmeent:** openbaar toegankelijke weide met zicht op Lek
- **oversteek:** klein bruggetje of loopplank in struingebied
- **meidoornsingel:** pad langs meidoornhagen
- **pad over (zomer)dijkjes** door uiterwaarden van Beusichem naar Culemborg

Beusichemse waard uiterwaarden van de Lek

- **Lekmeent:** openbaar toegankelijke weide met zicht op Lek
- **oversteek:** klein bruggetje of loopplank in struingebied
- **meidoornsingel:** pad langs meidoornhagen
- **pad over (zomer)dijkjes** door uiterwaarden van Beusichem naar Culemborg

7.4 | De noordelijke stroomrug met Beusichem, Asch en Zoelmond (2)

Motto:

Nutsboompaden, kromakkerranden en doornenroosingels tussen de bedrijven door

Te stimuleren landschapselementen:

- dorpsgaard bij entree dorp
- dreefgaard: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- pad met singel van Hondсроos en Sleedoorn
- pad langs singel van Hondсроos en Sleedoorn (en eventueel knot-essen) langs flauwe oever van waterloop

Kwantitatieve ambitie:

De lijnvormige landschapselementen (oud en nieuw) zouden hier een dichtheid moeten hebben van ca. 8% van het bestaande areaal met een maaswijdte van 100 tot 200 m.)

noordelijke stroomrug met
Beusichem, Asch en Zoelmond
dreefgaarden en doornenroossingels

- dorpsgaard of panoramakavel bij entree dorp
- dreefgaard: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- pad met singel van Hondсроos en Sleedoorn
- pad langs singel van Hondсроos en Sleedoorn (en eventueel knotessen) langs flauwe oever van waterloop

noordelijke stroomrug met
Beusichem, Asch en Zoelmond
dreefgaarden en doornenroossingels

- dorpsgaard of panoramakavel bij entree dorp
- dreefgaard: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- pad met singel van Hondсроos en Sleedoorn
- pad langs singel van Hondсроos en Sleedoorn (en eventueel knotessen) langs flauwe oever van waterloop

noordelijke stroomrug met
Beusichem, Asch en Zoelmond
dreefgaarden en doornenroossingels

- dorpsgaard of panoramakavel bij entree dorp
- dreefgaard: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- pad met singel van Hondсроos en Sleedoorn
- pad langs singel van Hondсроos en Sleedoorn (en eventueel knotessen) langs flauwe oever van waterloop

noordelijke stroomrug met
Beusichem, Asch en Zoelmond
dreefgaarden en doornenroossingels

- dorpsgaard of panoramakavel bij entree dorp
- dreefgaard: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- pad met singel van Hondсроos en Sleedoorn
- pad langs singel van Hondсроos en Sleedoorn (en eventueel knotessen) langs flauwe oever van waterloop

7.5 | Komgronden op de overgang naar de Regulieren (3):

Motto:

Productie en zichtlijnen

Te stimuleren landschapselementen:

- kadepad: over kade, evt met natuurvriendelijke rietoever en evt. singelbeplanting tussen kavel en pad
- jaagpad: langs sloot of wetering met af en toe aanleg- of picknick-plaats
- klompenpad met knot-essen
- regulierenpad: oost-westpad tussen singel (evt. op kade) en bomenrij evt. met onderbeplanting

Kwantitatieve ambitie:

De lijnvormige landschapselementen (oud en nieuw) zouden hier een dichtheid moeten hebben van ca. 5% van het bestaande areaal met een maaswijdte van 200 tot 500 m.)dichtheid moeten hebben van ca. 8% van het bestaande areaal met een maaswijdte van 100 tot 200 m.)

komgronden op de overgang naar de Regulieren kadepaden en jaagpaden

- **kadepad:** over kade, evt met natuurvriendelijke rietoever en evt. singelbeplanting tussen kavel en pad
- **jaagpad:** langs sloot of wetering met af en toe aanlegplek of picknickplaats
- **klompenpad** met knot-essen
- **regulierenpad:** oost-westpad tussen singel (evt. op kade) en bomenrij evt. met onderbeplanting

komgronden op de overgang naar de Regulieren kadepaden en jaagpaden

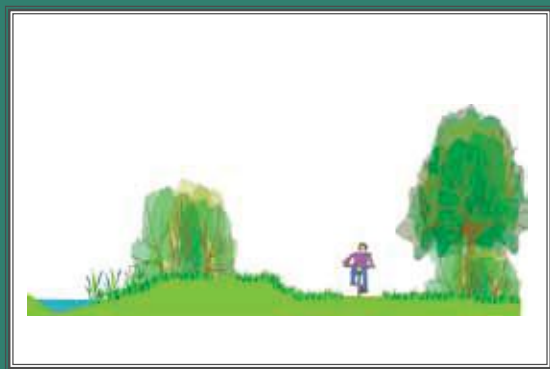
- **kadepad:** over kade, evt met natuurvriendelijke rietoever en evt. singelbeplanting tussen kavel en pad
- **jaagpad:** langs sloot of wetering met af en toe aanlegplek of picknickplaats
- **klompenpad** met knot-essen
- **regulierenpad:** oost-westpad tussen singel (evt. op kade) en bomenrij evt. met onderbeplanting

komgronden op de overgang naar de Regulieren open landbouwgebieden om besloten kom

- **kadepad:** over kade, evt met natuurvriendelijke rietoever en evt. singelbeplanting tussen kavel en pad
- **jaagpad:** langs sloot of wetering met af en toe aanlegplek of picknickplaats
- **klompenpad** met knot-essen
- **regulierenpad:** oost-westpad tussen singel (evt. op kade) en bomenrij evt. met onderbeplanting

komgronden op de overgang naar de Regulieren open landbouwgebieden om besloten kom

- **kadepad:** over kade, evt met natuurvriendelijke rietoever en evt. singelbeplanting tussen kavel en pad
- **jaagpad:** langs sloot of wetering met af en toe aanlegplek of picknickplaats
- **klompenpad** met knot-essen
- **regulierenpad:** oost-westpad tussen singel (evt. op kade) en bomenrij evt. met onderbeplanting

7.6 | Buren en ommelanden (4)

Motto:

Historisch stadsgezicht

Te stimuleren landschapselementen:

- (Z en NW) pad met singel (evt tweezijdig) van Hondсроos en Sleetdoorn
- (Z) zoomgaard van nutsbomen in gras bijv. langs dorpsrand
- (NO) Aalsdijkpad
- (W) dreef van meerdere rijen linden langs de weg
- (Z en NO) bospercelen als onderdeel van nieuwe landgoederen of buitenplaatsen

Kwantitatieve ambitie:

De lijnvormige landschapselementen (oud en nieuw) zouden hier een dichtheid moeten hebben van ca. 10% van het bestaande areaal met een maaswijdte van 100 tot 200 m.

Buren en ommelanden doornenroosingels, gaarden en dreven

- (Z en NW) pad met singel (evt tweezijdig) van Hondсроos en Sleedoorn
- (Z) zoomgaard van nutsbomen in gras bijv. langs dorpsrand
- panoramakavel
- (W) dreef van meerdere rijen linden langs de weg

Buren en ommelanden doornenroosingels, gaarden en dreven

- (Z en NW) pad met singel (evt tweezijdig) van Hondсроos en Sleedoorn
- (Z) zoomgaard van nutsbomen in gras bijv. langs dorpsrand
- panoramakavel
- (W) dreef van meerdere rijen linden langs de weg

Buren en ommelanden doornenroosingels, gaarden en dreven

- (Z en NW) pad met singel (evt tweezijdig) van Hondсроos en Sleedoorn
- (Z) zoomgaard van nutsbomen in gras bijv. langs dorpsrand
- panoramakavel
- (W) dreef van meerdere rijen linden langs de weg

Buren en ommelanden doornenroosingels, gaarden en dreven

- (Z en NW) pad met singel (evt tweezijdig) van Hondсроos en Sleedoorn
- (Z) zoomgaard van nutsbomen in gras bijv. langs dorpsrand
- panoramakavel
- (W) dreef van meerdere rijen linden langs de weg

7.6.1 | Aalsdijk (4a)

Aalsdijk doornenroosingels en Aalsdijkpad

- (Z en NW) pad met singel (evt tweezijdig) van Hondсроos en Sleedoorn
- nat hooiland: perceel (zonodig met wandeldijkjes eromheen) voor periodieke waterberging
- (NO) Aalsdijkpad
- kroeghoutje: eenvoudige picknickplek aan oude kade

Aalsdijk doornenroosingels en Aalsdijkpad

- (Z en NW) pad met singel (evt tweezijdig) van Hondсроos en Sleedoorn
- nat hooiland: perceel (zonodig met wandeldijkjes eromheen) voor periodieke waterberging
- (NO) Aalsdijkpad
- kroeghoutje: eenvoudige picknickplek aan oude kade

Aalsdijk doornenroosingels en Aalsdijkpad

- (Z en NW) pad met singel (evt tweezijdig) van Hondсроos en Sleedoorn
- nat hooiland: perceel (zonodig met wandeldijkjes eromheen) voor periodieke waterberging
- (NO) Aalsdijkpad
- kroeghoutje: eenvoudige picknickplek aan oude kade

Aalsdijk doornenroosingels en Aalsdijkpad

- (Z en NW) pad met singel (evt tweezijdig) van Hondсроos en Sleedoorn
- nat hooiland: perceel (zonodig met wandeldijkjes eromheen) voor periodieke waterberging
- (NO) Aalsdijkpad
- kroeghoutje: eenvoudige picknickplek aan oude kade

7.7 | Stroomrug van Erichem en Kerk Avezaath (5)

Motto:

Historie en kromakker-complexen

Te stimuleren landschapselementen:

- akkerrandpad
- dreefgaard: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- dorpsgaard bij entree dorp
- pad langs singel van Hondсроos en Sleedoorn (en eventueel knot-essen) langs flauwe oever van waterloop

Kwantitatieve ambitie:

De lijnvormige landschapselementen (oud en nieuw) zouden hier een dichtheid moeten hebben van ca. 8% van het bestaande areaal met een maaswijdte van 100 tot 200 m.

stroomrug van Erichem en Kerk Avezaath
dreefgaarden en doornenroosingels

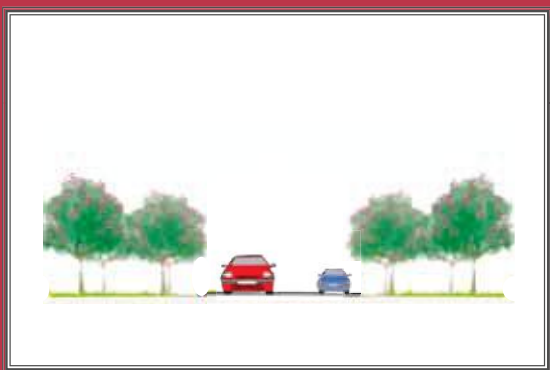
- akkerrandpad
- dreefgaard: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- dorpsgaard bij entree dorp
- pad langs singel van Hondсроos en Sleedoorn (en eventueel knotessen) langs flauwe oever van waterloop

stroomrug van Erichem en Kerk Avezaath
dreefgaarden en doornenroosingels

- akkerrandpad
- dreefgaard: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- dorpsgaard bij entree dorp
- pad langs singel van Hondсроos en Sleedoorn (en eventueel knotessen) langs flauwe oever van waterloop

stroomrug van Erichem en Kerk Avezaath
dreefgaarden en doornenroosingels

- akkerrandpad
- dreefgaard: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- dorpsgaard bij entree dorp
- pad langs singel van Hondсроos en Sleedoorn (en eventueel knotessen) langs flauwe oever van waterloop

stroomrug van Erichem en Kerk Avezaath
dreefgaarden en doornenroosingels

- akkerrandpad
- dreefgaard: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- dorpsgaard bij entree dorp
- pad langs singel van Hondсроos en Sleedoorn (en eventueel knotessen) langs flauwe oever van waterloop

7.8 | Het Nieuwland (6)

Motto:

productiemogelijkheden voor weidebouwbedrijven

Te stimuleren landschapselementen:

- kadepad: over kade, evt met natuurvriendelijke rietoever
- laarzenpad langs slootrand
- knotpad: smal, met knotwilgen of knot-essen door nat hooiland
- 't Rietpad: pad tussen singel en bomen rij evt. met onderbeplanting

Kwantitatieve ambitie:

De lijnvormige landschapselementen (oud en nieuw) zouden hier een dichtheid moeten hebben van ca. 5% van het bestaande areaal met een maaswijdte van 200 tot 500 m.

het Nieuwland kade-, laarzen-, knot- en 't Rietpaden

- kadepad: over kade, evt met natuurvriendelijke rietoever
- laarzenpad langs slootrand
- knotpad: smal, met knotwilgen of knotessen door nat hooiland
- 't Rietpad: pad tussen singel en bomen rij evt. met onderbeplanting

het Nieuwland kade-, laarzen-, knot- en 't Rietpaden

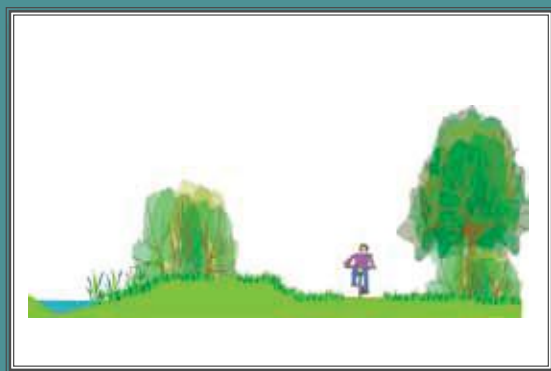
- kadepad: over kade, evt met natuurvriendelijke rietoever
- laarzenpad langs slootrand
- knotpad: smal, met knotwilgen of knotessen door nat hooiland
- 't Rietpad: pad tussen singel en bomen rij evt. met onderbeplanting

het Nieuwland kade-, laarzen-, knot- en 't Rietpaden

- kadepad: over kade, evt met natuurvriendelijke rietoever
- laarzenpad langs slootrand
- knotpad: smal, met knotwilgen of knotessen door nat hooiland
- 't Rietpad: pad tussen singel en bomen rij evt. met onderbeplanting

het Nieuwland kade-, laarzen-, knot- en 't Rietpaden

- kadepad: over kade, evt met natuurvriendelijke rietoever
- laarzenpad langs slootrand
- knotpad: smal, met knotwilgen of knotessen door nat hooiland
- 't Rietpad: pad tussen singel en bomen rij evt. met onderbeplanting

7.9 | Woerd, Het Riet en De Aardkuil langs de Linge (7):

Motto:

Verzilver de ruilverkaveling en geef de Linge slingers

Te stimuleren landschapselementen:

- 't Rietpad: pad tussen singel en bomen rij evt. met onderbeplanting
- Lingeslinger: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- Lingeslinger: pad over zomerkade van de Linge
- Lingemeent: openbaar toegankelijke weide evt. met fruitbomen

Kwantitatieve ambitie:

De lijnvormige landschapselementen (oud en nieuw) zouden hier een dichtheid moeten hebben van ca. 5% van het bestaande areaal met een maaswijdte van 100 tot 200 m.

Woerd, het Riet en De Aardkuil 't Rietpaden en lingeslingers

- 't Rietpad: pad tussen singel en bomen rij evt. met onderbeplanting
- Lingeslinger: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- Lingeslinger: pad over zomerkade van de Linge
- Lingemeent: openbaar toegankelijke weide evt. met fruitbomen

Woerd, het Riet en De Aardkuil 't Rietpaden en lingeslingers

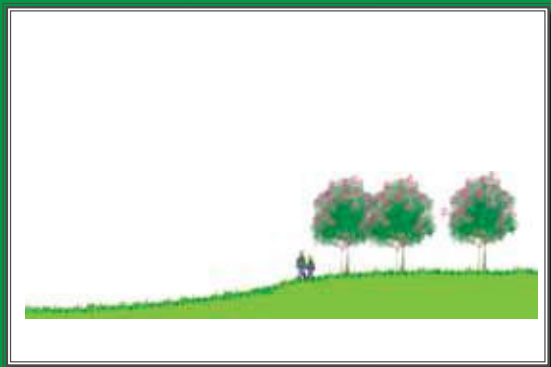
- 't Rietpad: pad tussen singel en bomen rij evt. met onderbeplanting
- Lingeslinger: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- Lingeslinger: pad over zomerkade van de Linge
- Lingemeent: openbaar toegankelijke weide evt. met fruitbomen

Woerd, het Riet en De Aardkuil 't Rietpaden en lingeslingers

- 't Rietpad: pad tussen singel en bomen rij evt. met onderbeplanting
- Lingeslinger: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- Lingeslinger: pad over zomerkade van de Linge
- Lingemeent: openbaar toegankelijke weide evt. met fruitbomen

Woerd, het Riet en De Aardkuil 't Rietpaden en lingeslingers

- 't Rietpad: pad tussen singel en bomen rij evt. met onderbeplanting
- Lingeslinger: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- Lingeslinger: pad over zomerkade van de Linge
- Lingemeent: openbaar toegankelijke weide evt. met fruitbomen

7.10 | Zoelen en omgeving (8):

Motto:

De motte en de oorsprong van de Linge vanaf de Dode Linge en van de Soel in het dubbellint; Lingelandjes in het zuiden

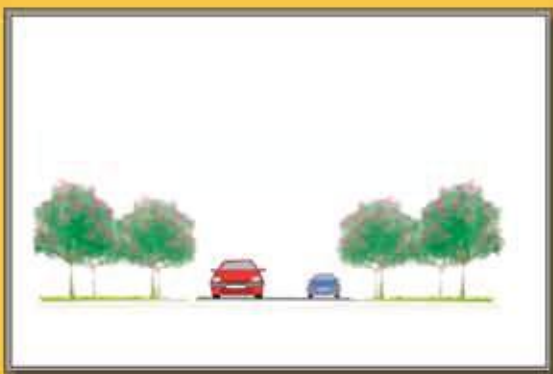
Te stimuleren landschapselementen:

- jonkvrouwgaard bij entree dorp
- dreefgaard: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- jonkheersingel: pad langs singel van Hondсроos en Sleedoorn
- dreef van meerdere rijen linden en/of inlandse eiken

Kwantitatieve ambitie:

De lijnvormige landschapselementen (oud en nieuw) zouden hier een dichtheid moeten hebben van ca. 10% van het bestaande areaal met een maaswijdte van 100 tot 200 m.

Zoelen en omgeving dreven en doornenroossingels

- dorpsgaard of panoramakavel bij entree dorp
- dreefgaard: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- pad langs singel van Hondсроos en Sleedoorn (en eventueel knotessen)
- dreef van meerdere rijen linden

Zoelen en omgeving dreven en doornenroossingels

- dorpsgaard of panoramakavel bij entree dorp
- dreefgaard: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- pad langs singel van Hondсроos en Sleedoorn (en eventueel knotessen)
- dreef van meerdere rijen linden

Zoelen en omgeving dreven en doornenroossingels

- dorpsgaard of panoramakavel bij entree dorp
- dreefgaard: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- pad langs singel van Hondсроos en Sleedoorn (en eventueel knotessen)
- dreef van meerdere rijen linden

Zoelen en omgeving dreven en doornenroossingels

- dorpsgaard of panoramakavel bij entree dorp
- dreefgaard: pad met enkele verspreide fruitbomen en (vlecht) hagen
- pad langs singel van Hondсроos en Sleedoorn (en eventueel knotessen)
- dreef van meerdere rijen linden

Colofon

Werkboek Buren's historisch rivierenlandschap

Onderdeel van het Landschapsontwikkelingsplan voor de gemeente Buren

Projectteam

Adviseurs:

Schokland; Henk van Blerck, Hanneke Baltjes

Buro Hemmen; Henk van Ziel, Paul Ganzevles

Bureau Niche; Tiny Wigman

Van der Molen Groenconsult: Hans van der Molen, Marije Slijkhuis

Gemeentelijke ambtenaren:

Wim Kuster

Chantal Braak

Roelof de Wit

Jan Willem Bol

Hans Stam

Rhenen, 2012

